TWEEDE JAAR, N°. 224. **1838.** ZATURDAG, 4 AUGUSTUS.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... ƒ [illegible]
en *Buitensteden* franco .... - [illegible]

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... ƒ 1.75.
Elken regel meer .... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

BIJ DE REDACTIE ZIJN ONTVANGEN:
Voor de ongelukkige Echtgenooten, onder de Letters X D.
Van W. J. L. . . . . ƒ 1 50
» W. G. C. . . . . - 1.50

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER MEER.

Vervolg van de TOELICHTING, door Dr. G. J. POOL.

(*Zie Avondbode van gisteren*).

III. *Verspreiding der moerasdampen in de lucht.*

Dit onderwerp heb in mijn werkje, bl. 47—56, behandeld, en de vol-
gende aanmerkingen heeft er de heer v. G. op gelieven te maken. Voor-
eerst doet hij het, bl. 85, voorkomen, als of ik *de dampkringslucht in*
den zuiveren staat tot eenen verkwikkenden balsem voor onze vermoeide
krachten alleen doe dienen. De heer v. G. noemt dit «meer *dichterlijk*
dan juist.» Ik verzoek mijne lezers, bl. 48 van mijn werkje op te slaan, om
te zien, *hoe ik de lucht voor de ademhaling en ons leven onmisbaar re-*
ken, alvorens die zinsnede te doen volgen. Nu meende ik, dat niet alleen
de dichter juist behoort te spreken, maar dat ook ik hier juist gesproken
heb. De heer v. G. neme er zelfs eens de prozaïsche proef van. Kan hij zich
met zijne praktijk nog niet genoeg vermoeijen, hij make eens langs 's heeren
grachten en schansen eene hoogst vermoeijende wandeling, en ruste vervol-
gens eenen geheelen nacht in een' onzuiveren, b. v. met wat — niet te
veel — koolzuurgaz bezwangerden, dampkring uit, om te ondervinden,
welk een' verkwikkenden balsem de *zuivere* lucht voor onze vermoeide
krachten is. Zulk eene lucht is uit 79 deelen stikstof en 21 deelen zuur-
stof zamengesteld. Hierbij, *zegt hij*, had ik *volumen* moeten voegen! Ik
zeg: geheel niet; want al had ik dan het verschil tusschen *volumen* en
gewigt vermeld, zoo ware ik voor mijne lezers zonder eene onnutte wijdloo-
pigheid onverstaanbaar. Doch dit heeft de heer v. G. niet gevat. Maar het
acidum carbonicum, voegt hij er bij, en het *hydrogenium* worden er niet
vermeld. Ja, lezers! zoudt gij het gelooven, dat een medicus, dien de ele-
menten der *phijsica* nog versch in het geheugen behoorden te liggen en
openlijk als beoordeelaar optreedt, *hydrogenium* onder de bestanddeelen der
dampkrings-lucht wil hebben vermeld! Zelfs de hoogst geringe hoeveelheid
gekoold waterstof-gaz, die Boussigault in de lucht te Lion van 0,0003 tot
0,0018, en Mattence tot 0,00022 slechts meenen gevonden te hebben in de
lagere lucht, wordt voor een kool-oxyde-gaz gehouden, en haar aanwezen
door Kastner (1) zeer betwijfeld, terwijl Gay-Lussac en v. Humboldt (2),
met zoo vele anderen, reeds lang bewezen hebben, dat er geen *hydroge-*
nium in de lucht aanwezig is. De heer v. G. verwart toch het *hydrogenium* niet
met het watergaz- of den waterdamp, mede daarin aanwezig? Had de heer v. G.,
bij wat bescheidenheid, met meer kennis geschreven, zoo ware ook de daarop
volgende aanmerking achter gebleven, «dat het eene wezenlijke fout is, dat
«er geene melding gemaakt wordt van de hoeveelheid koolstofzuur, die in
«de dampkringslucht aanwezig is.» Immers gaf ik alleen de luchtsoorten
op, die den *zuiveren* dampkring zamenstellen en daartoe onmisbaar behoo-
ren, en liet daarom het koolzuurgaz weg, dewijl het er *geen noodzakelijk*
en een zeer *ongestadig deel* van uitmaakt? Deszelfs hoeveelheid toch ver-
schilt naar den tijd van het jaar en den dag, naar vochtigheid en droogte,
naarmate er menschen en dieren ademen, planten groeijen enz., en zoo
moest zelfs in den omtrek des Meers reeds die hoeveelheid aanmerkelijk ver-
schillen op de onderscheidene plaatsen. Hierbij kwam de moeijelijkheid, om
de juiste hoeveelheid, wegens de onvolkomen manier, om den dampkring
te onderzoeken, te bepalen (3); vervolgens het groot verschil in *gewigt* en
volumen van het koolzuurgaz en de moeijelijkheid, om de juiste hoeveelheid,
met betrekking tot het schadelijke voor de gezondheid, verstaanbaar en be-
vattelijk op te geven (4), al hetwelk nog nutteloos kon gerekend worden,
zoo lang de hoeveelheid koolzuurgaz, bij de droogmaking te ontwikkelen,
niet kon worden vermeld. Trouwens, de heer v. G. had, door bedaard ver-
der te lezen, kunnen zien, wat ik van het aanwezen van het koolzuurgaz
in de dampkringslucht denk. Doch wij hebben hier lang genoeg bij stil ge-
staan, en wij willen nu over de aanmerkingen, gevallen op de verspreiding
der moerasdampen, spreken. Wij hebben reeds gezegd, hoe moeijelijk de
hoeveelheid koolzuurgaz in den dampkring is aan te wijzen, en daarom is
de aanmerking van den heer v. G., die hij welligt op gezag van *Julia* in
het midden brengt, dat het koolzuurgaz in de moeraslucht naauwelijks ver-
meerderd is, niet moeijelijk te bestrijden. Wij weten, wat *van Marum*
en *Paets van Troostwijk* deswegen door proeven hebben bewezen, en ik
noodig onder mijne stadgenooten de beoefenaren der scheikunde uit, zoo
zij er zich nog niet van hebben overtuigd, om, naar de methode van den
Bernschen hoogleeraar *Brunner* (Pogg. Annales 24 Bd. S. 27), de lucht bo-
ven de ondiepste grachten, in den zomer en herfst, te onderzoeken, om bui-
ten het gezwaveld waterstof, ook het koolzuurgaz in eene ongewone hoeveelheid
aan te treffen, ten bewijs, dat de moeraslucht, waar plantaardige en dier-
lijke deelen aan ontbinding zijn prijs gegeven, dezelve niet minder zal be-
vatten.

Eene andere aanmerking maakte de heer v. G. (bl. 87) op de door mij
gemaakte «*toepassing van de soortelijke zwaarte der gazluchten*» (gas-
of luchtsoorten, meent de heer v. G.!), en zulks naar aanleiding van mijn
werkje (bl. 49), waar ik zeg, dat de zwaardere gazsen: het koolzuur- en
gezwaveld waterstofgaz, bij stil weder, in de lagere lucht blijven zweven,
terwijl de ligtere luchtsoorten, de ammonia en het gekoold waterstofgaz,
zich meer in de hoogere lucht begeven. De heer v. G., die pag. 81 weder
iets vreemds vermeld: «dat het specifieke gewigt van de dampkringslucht
steeds hetzelfde is, (doch) hare digtheid kan verschillen» (!!!), laat op
mijne laatstgenoemde verklaring deze geestige zinsnede volgen, die, hoezeer wij
haar elders (5) hebben aangetroffen, hier ons voor eenen oorspronkelijken inval
wordt opgedischt (pag. 87, 88). «Wij herinneren ons» zegt, of liever vertaalt,
de hr. v. G. «hierbij al die fraaije verklaringen, die men uit het aanwezen van
het *hydrogenium* in de dampkringslucht ontleende. Men liet dit gaz, wegens
de soortelijke ligtheid, naar hooger streken opstijgen, en uit de verbranding
van hetzelve werden de vurige luchtverschijnselen, ja zelfs de donder en de
regen afgeleid.» Doch genoeg. De hr. v G. komt hiermede tot de theorie,
«dat de gazsoorten zich in de dampkringslucht naauwkeurig vermengen en
doordringen, waardoor overal dezelfde bestanddeelen in de lucht zouden
worden aangetroffen, waardoor de grond vervalt, op welken mijne redenering
steunt, dat het koolzuurgaz de eenigste luchtsoort zoude zijn, waaraan de
moeraskoortsen zijn toe te schrijven.»

Nu ik het niet bestaan van een eigen moeras-gif bewezen heb, ware
voorzeker de theorie, zoo als de heer v. G. die voordraagt, nog gunstiger
voor mijn betoog geweest, en zou men van die fijn verdeelde moerasdampen
niets hebben te duchten. Doch men behoort haar anders te begrijpen, en
daarom zal ik thans moeten betoogen, dat, bij den tegenwoordigen staat der
natuurkunde en op grond der ervaring, ik, ten einde voor mijne lezers dui-
delijk te blijven, van het beginsel kon en behoorde uit te gaan, *dat het*
zwaarder acid. carbonic. et hydrogen. sulfuratum, bij stil weder, in de
lagere lucht; de ligtere gaz-soorten daarentegen zich hooger in de lucht
vermengen.

Lang, weet men, is het onbeslist gebleven, of de stik- en zuurstof der
dampkringslucht werktuigelijk of scheikundig, en als een stikstof-oxyde ver-
eenigd zijn, en dat vele beroemde mannen het laatste gevoelen aanhingen,
uit hoofde men veelal de beide gaz-soorten in eene bepaalde evenredigheid,
zoowel in de hoogere als lagere luchtlagen, aantrof, en geenszins het zwaar-
der zuurstofgaz in eene grootere hoeveelheid nabij de aardvlakte aanwezig
was. Deze theorie, hoezeer nog door eenigen voorgestaan, is echter daarom
minder aannemelijk, dewijl, bij eene opzettelijke vermenging van 4 deelen
stikgaz en 1 deel zuurstofgaz, er geene scheikundige verbinding schijnt
plaats te hebben, vermits er in dat geval eenige verandering in het volu-
men, zoowel als in de temperatuur, zou worden opgemerkt. Terwijl aldus
het gevoelen, dat de dampkringslucht eene werktuigelijke vermenging dier
twee gaz-soorten is, vele voorstanders vond, kwam voor weinige jaren Dalton
met eene nieuwe theorie te voorschijn, volgens welke elk gaz eenen eigenen
dampkring vormde en aan eene eigene drukking zou zijn blootgesteld. Tral-
les (*Gilbert's Annalen*, 27 Bd. S. 438), evenwel hield dit voor onwaar-
schijnlijk. Want bijaldien ook de aan dampkringslucht vreemde gaz-soorten
daarin eenige uitzondering mogten maken, zoo zou toch ook het zuurstof-
gaz niet in dezelfde evenredigheid in den hoogeren dampkring bestaan,
hetgeen, volgens proeven van de Saussure, Berger, Configliachi en anderen,
niet plaats vindt. Doch Berthollet ging verder en stelde, dat elke lucht-
soort, ondanks derzelver verschil in zwaarte, zich *door den luchtstroom*
gelijk verdeelde, en dat zij, *eenmaal gemengd*, zich daarvan evenmin als
een mengsel van alcohol en water weder van elkander scheiden (*Stat.*
Chimiq. I. pag. 487). Deze theorie, welke, wel begrepen en onder zekere
bepalingen, veel grond voor zich heeft, had echter met eenige waarne-
mingen, ook van hare eigen voorstanders, te kampen, zoodat Tralles zelfs
het zuurstofgaz bij de aardvlakte 22,958, en bij 6,600 meters hoogte
slechts 20,95, en derhalve met eene vermindering van 2 pCt. aantrof,
even als ook Dalton daarin een verschil van 1 pCt. meende te hebben op-
gemerkt. Doch van deze en andere proeven, welke voor en tegen deze
theorie werden in het werk gesteld, beweerde men alras de ongenoegzaam-
heid, zoowel van wege de gebrekkige eudiometers, als om de kleine schaal,
waarop de proeven genomen waren (Gehler's *Wörterbuch*, s. 496. Brun-
ner, *in Poggendorff's Annal*, 27 Bd. S. 12).

Wanneer men derhalve aanneemt, dat zich de luchtsoorten, in weêrwil
der soortelijke zwaarte, en geholpen door den luchtstroom, zich onderling
doordringen en vermengen, zoo zijn wij echter met vele natuuronderzoekers
van gevoelen, dat alle de gaz-soorten daartoe niet dezelfde geneigdheid be-
zitten, en dat welligt de natuur die neiging het sterkste tusschen de zuur-
en stikstof, tot het ongeschonden bewaren van de dampkringslucht, heeft
daargesteld. Wat de grond daartoe geeft, is onbeslist. Wij weten nog
te weinig, hoedanig de *moleculae* der onderscheidene luchtsoorten op el-
kander werken, of dit door stoot, wrijving of op eene andere wijze ge-
schiedt. Dit is echter uitgemaakt, dat de proeven van Mitschell (Berze-
lius, *chemie* 1 Bd. S. 351) duidelijk bewijzen, dat daarin een aanmerke-
lijk verschil plaats heeft, dat dan ook de specifieke ligtheid eenigen invloed
op de vermenging uitoefent en de eerste, de zwaarte of ligtheid, vooraf
behoort overwonnen te worden. Dit schijnt nog nader door het gevoelen van
Graham en Thomson (*Pogg. Annal.* 34 Bd. s. 628) te worden bevestigd,
daar de eerste aanneemt, dat de vermenging door plaatsverwisseling der
oneindig kleine deeltjes ontstaat, en de mate van doordringbaarheid voor elk
gaz in eene omgekeerde rede staat tot deszelfs digtheid; terwijl Thomson
beweert, dat de gazsen van dezelfde natuur repulsief werken, en dat, ten
gevolge van den tegenstand der ongelijksoortige luchten, er vertraging in
de snelheid plaats heeft.

Wat men dan ook van die doordringbaarheid stelle, het is nog onbewe-
zen, dat de zwaardere gaz-soorten tot in de hoogere luchtlagen gevoerd wor-
den, en wat als een tegenbewijs van dit gevoelen, door den heer v. G.
(pag. 88, noot) voor eene belangrijke daadzaak wordt gehouden, dat het
acid. carbonicum 2,380, ja zelfs 20,428 voeten hoog in de lucht is aange-
troffen, bewijst geenszins, dat het uit de onderste luchtlagen daarhenen is
gevoerd. Immers weet elk, dat het ligter gekoold waterstofgaz door electriciteit
(Berzelius Bd. 1 3 Heft. *Seite* 289) en zelfs door minder merkbare ontladin-
gen in den dampkring wordt ontleed (Annales de *Chimie* p 179), waardoor
de vrije koolstof zich met de zuurstof tot koolzuurgaz kan vereenigen.

(1) Kastners, Archiv, f. Naturl. 27e Bd. 1835.

(2) Journal de Physique, T. LX.

(3) Zoo vond de Saussure (*Mémoires sur les variations de l'acide Carbo-*
nique, Genève 1830) in de nabijheid van zijn landgoed bij Genève, op
10,000 volumen deelen dampkringslucht tusschen 3,15 en 5,74 v. d. kool-
zuurgaz; in de maand Februarij 3,66 tot 4,52; boven het meer van Genève
omtrent 0,21 minder dan op het land; in de stad daarentegen 0,31 op de
10,000 meerder. Hij volgde de methode van Thenard, die eene bepaalde
hoeveelheid lucht door barytwater liet opnemen (*Traité de Chimie I p.* 303).
Brunner, die, met Thenard, deze en zoo vele anderen methoden voor onvol-
komen houdt, (*Poggendorffs Annalen Bd.* 24 *p.* 569), verwondert zich te
regt, dat de Saussure hier 225 waarnemingen levert, die elk negen dagen
tijds vorderde, en dacht eene andere wijze uit, die, naar de getuigenis der
beroemdste natuurkundigen, voor de naauwkeurigste wordt gehouden, en vol-
gens welke het middengetal van de Saussure het waarschijnlijkste is. Overi-
gens erkent hij dit gaz zoowel als den waterdamp voor toevallige bijmengse-
len (*Poggend. Ann.* 27 *Bd Seite* 7).

(4) Voorloopig zij herinnerd, dat 4 volumen van dit gaz met 10 gewigts-
deelen gelijk staan, en dat men stelt, wanneer 9 proct-volumen in de lucht
aanwezig zijn er stikking volgen moet, uit hoofde dan de ingeademde met
de uitgeademde lucht in gehalte aan koolzuurgaz gelijk staat.

(5) Boussigault, *Annales de Chimie et de Physique T* 57 *p.* 162) welk
werk, volgens bl. 81, den heer v. G. niet onbekend is. De zinsnede is
aldus: «On le (l'hydrogène) plaçait en raison de sa legereté dans les regions
élévées, c'était à sa combustion que l'on attribuait l'apparition des méteores
lumineux; on alla jusqu'a voir dans ce phénomène la cause du bruit du ton-
nerre et l'origine de la pluie.»

MENGELWERK.

HERINNERINGEN EENER REIS NAAR *CHINA*.

(*Vervolg van* N°. 221.)

Het komt mij voor, dat alle straten in *China* eng zijn en zonder eenige
in achtneming van lucht en zindelijkheid gebouwd worden. De reden daar-
van is ongetwijfeld, dat de Chinezen zelden eenig lastdier in de steden ge-
bruiken; daarom behoeven zij die groote ruimte niet, welke de Europesche
steden niet kunnen ontberen. De bevolking van *China* is zoo talrijk, dat de
loonen zeer gering zijn. De vrachten, welke doorgaans bij ons door paarden
worden vervoerd, worden hier door eene groote menigte van *coolies* of dra-
gers opgenomen, die zich een bamboe op de schouders vastmaken, of ook
wel de vracht met hun beiden dragen, even als de bierbrouwers zulks bij
ons doen. De Hong-kooplieden, te *Canton*, laten zich in draagstoelen
vervoeren en bedienen zich tot dit einde van inboorlingen.

De achterdeuren der factorijën openen zich op deze lange straat, terwijl
overal elders Chinesche winkels zijn, met eene groote menigte keurige in-
landsche waren gevuld. Hoe verder men komt, hoe zeldzamer is het in-
boorlingen aan te treffen, die zich in eene Europesche taal kunnen uitdruk-
ken. Ten laatste is hun zelf het eenvoudige *no saavez* geheel onbekend en
men antwoordt u niet dan door een schudden met het hoofd en eenen on-
beteekenenden blik. Overal zijn kleine, morsige gangen, met winkels vervuld.
Eenige worden uitsluitend door schoenmakers, andere door timmerlieden of
schrijnwerkers bewoond. Verder valt gij in een' drom van lantarenmakers of
in eene bijenkorf van kleedermakers. De Engelschen hebben die gangen
naar deze bijzonderheid gedoopt. Zoo ziet men de timmermans-straat, enz.
Maar deze namen zijn natuurlijk niet door de inwoners aangenomen, die
hun steeds de overouderlijke namen laten behouden. Daar is, b. v., draak-
straat, vliegende-draak-straat, en een legio van andere zonderlinge bena-
mingen, waarvan de vertaling niet zelden onmogelijk is. Dit gebruik, vol-
gens hetwelk de lieden van een vak bij elkander wonen, heerscht ook te
Singapore, te *Calcutta* en in andere plaatsen, waarheen de Chinezen
emigreren.

Naar de rivierzijde kunt gij u naar believen in een der gangetjes verdie-
pen, tot dat gij bemerkt, dat er geen doortogt is, of omringd wordt door
een' hoop morsige bedelaars en half uitgehongerde kinderen, die u met klem
vragen, waarom gij u op hun niet zeer benijdenswaardig grondgebied hebt
gewaagd. Aan den anderen kant der straat ontmoet gij welligt nog onaan-
genamer beletselen. Dan komt gij aan eene der poorten van de stad, waar
men u spoedig verzoekt terug te keeren. Sommigen zijn binnen de muren,
doch op een korten afstand, doorgedrongen; zij hebben evenwel niets gevon-
den, waardig hunne nieuwsgierigheid op te wekken, daar de straten en
huizen binnen de poorten veel gelijkenis hebben met die buiten de stad.
Eene wacht van inboorlingen is nacht en dag voor de poorten geplaatst en
heeft bevel alle vreemdelingen te weren. Zij dragen een lont-geweer en
zoo gij hunne bedreigingen wederstaat, stooten zij u met de kolf terug;
zoo gij verder voortgaat, houden zij zich gereed om te vuren; dit is echter
zoo gemakkelijk niet als zij zich wel voorstellen, daar men eerst licht moet
aanbrengen, eer de lont kan worden aangestoken, zoodat men veld kan
winnen, alvorens deze helden tot het gevecht gereed zijn.

Hoezeer ook de Chinezen den buitenlandschen handel verachten, zijn de
schranderste hunner zeer wel onderrigt van de voordeelen, die hieruit voort-
vloeijen. Het volk zelf zou gaarne de hinderpalen uit den weg zien ruimen,
die hetzelve zoolang hebben beklemd; want de staatkunde van het bestuur
is, om de vreemdelingen op eenen afstand te houden, daar het zich,
welligt niet ten onregte, daardoor veilig waant. De Tartaarsche keizers zijn
van hunne zwakheid bewust, en bevreesd zich in eenen strijd met de
magtige volken van het *Westen* te wagen. De vorderingen der Engelsche
wapenen in *Indië* gadeslaande, vermijden zij alles, wat tot overrompeling
van hun gebied aanleiding zou kunnen geven, en daarom wijken zij voor-
zigtig voor den Luipaard, die hen zoo ras zou kunnen verscheuren.

Hoewel *Canton* eenen uitgebreiden handel bezit, zouden de Chinezen de
vreemdelingen daar willen houden als op eene plaats, waar zij hunne zaken
kunnen verrigten, maar zich daarna naar hun vaderland moeten begeven.
Slechts daarom worden zij zoo gestreng bewaakt, opdat deze gedachte
nimmer uit het oog worde verloren. Niet het geringste koepeltje kan ge-
bouwd worden, vóór dat het oogmerk daarvan aan de overheid bekend
gemaakt is, die dan, ingeval van goedkeuring, verlof geeft, om het te
bouwen. Naar dit beginsel mogen de Europeanen hunne vrouwen en kin-
deren niet naar *Canton* medebrengen.

Daarenboven worden elk jaar edicten van de Keizerlijke stad uitgevaar-
digd, dat alle Fanquis *Canton* zullen verlaten, zoodra het saizoen der
bezigheden voorbij is. Hoe ongenegen de Europeanen ook zijn mogen om
te verhuizen, zijn zij altijd verpligt aan dit bevel te voldoen. Dit heeft
plaats in het begin van het voorjaar, wanneer het grootste gedeelte der
schepen is vertrokken. De vreemdelingen gaan naar *Macao*, de Chinezen in
het ongestoorde genot en de plegtigheden van het groote Lantarenfeest
latende.

Wanneer wij de ontelbare menigte menschen, waarvan de straten we-
melen, gadesloegen, welke gedurig door anderen worden vervangen, en
oogenschijnlijk alleen bestemd zijn om te eten en te drinken, konden wij
niet begrijpen, hoe al deze lieden des nachts of bij regen en onweder
onder dak komen. Het blijkt, dat de lagere volksklasse in *China* lang
zoo veel ruimte niet noodig heeft als bij ons; anders ware het land geheel
met woningen overdekt. Overal ziet men eene menigte inboorlingen,
waarvan velen hun verblijf op het water houden. *Canton* alleen wordt
gerekend eene bevolking van een millioen zielen te bevatten; de overige
steden zijn, naar men zegt, in dezelfde evenredigheid bevolkt, terwijl
de binnenmeeren ook met de booten dergenen zijn bedekt, die aan den
oever geen verblijf kunnen vinden. De armen liggen op den vloer, zoodat
ieder persoon slechts zeer weinig ruimte inneemt. Vele familiën kunnen
derhalve in hetzelfde vertrek wonen, en er worden zoo vele bedden op
den grond gespreid als er plaats is. Daarenboven leven duizenden op het
water in hunne kleine bootjes; zij blijven soms dagen achtereen op dezelfde
plek, slechts een grof dek des nachts over zich spreidende, wanneer zij
den slaap willen genieten.

Veel en tegenstrijdig zijn de opgaven omtrent de bevolking van *China*;
men heeft zich veelal daarin verlaten op berekeningen van gouvernements-
wege gemaakt, welke naar het getal der belasting-schuldigen zijn ingerigt.
Maar in deze opgaven worden velen over het hoofd gezien, die geene be-
lasting betalen, zoo als de Mandarins, de *literati* en ook allerlei vagebon-
den, onder anderen, allen, die op het water wonen. Buitendien zijn de hoof-
den der familiën alleen aan de belasting onderworpen, en het is dus slechts

Trouwens, door talrijke en zeer bekende proeven kan het worden aangetoond en de dagelijksche ondervinding, zoowel als het getuigenis van groote natuurkundigen, bevestigen het, dat deze aan de dampkrings-lucht vreemdaardige gazsen nog eenen korteren of langeren tijd de soortelijke zwaarte of ligtheid doen gelden, alvorens zich te vermengen. Zoo zal losgelaten waterstof-gaz, alvorens de dampkrings-lucht van alle zijden door te dringen, eerst in de hoogte stijgen. En dat bij dit gaz de soortelijke ligtheid wel deugdelijk in aanmerking moet komen, wordt bewezen, wanneer eene glazen klok, b. v. van eene platina-lamp, in water met waterstof-gaz wordt gevuld, en na de opening der kraan het gaz ontstoken wordt, hetzelve met eene flaauwe vlam brandt. Neemt men echter den rand der klok van het water weg, zoodat de dampkrings-lucht er kan binnen dringen, dan wordt het waterstof-gaz naar boven geperst, de flaauwe vlam wordt helder en krijgt eene lengte van 5—8 duimen, en eerst nadat het gaz bijna is verbrand, kondigt de ontploffing aan, dat de dampkrings-lucht er bij getreden is. Van het koolzuur-gaz weten wij, hoe lang het in kelders, kuilen en graven, al zijn zij niet van de lucht afgesloten, bewaard wordt. Zoo zegt men, dat in het *Doodendal*, op het eiland Java, bij den berg *Diejeng*, hetzelve zoodanig is opgehoopt, dat de dieren, die men er in jaagt, na weinige oogenblikken dood nedervallen. Zoo is ook in de zoogenaamde *hondsgrot*, bij Napels, die, om hare doodende eigenschappen, zoo zeer gevreesd is, dit gaz in eene groote hoeveelheid voorhanden. Verder weet men, hoe men het boven den waterspiegel van koolzuur houdende bronnen, b. v. te *Drieburg* en *Pyrmont* (Brandes, Anleit. z. Gebr. d. Drib. Bades. Munster 1792) vindt opgehoopt; dat het in eene klok aan de open dampkrings-lucht blootgesteld, naar gelang van den luchtstroom, uren noodig heeft, om te worden uitgedreven, en, om er niet meer te noemen, dat, na een glas met dampkrings-lucht en een kleiner met koolzuur-gas op elkander gezet te hebben, een kaarsje, daarin gebragt, boven in het glas brandt, doch lager wordt uitgedoofd.

Maar ook wijst, boven moerassige plaatsen en, bij laag water, boven onze stads grachten, het kalkwater in de lagere lucht meer koolzuur-gaz aan dan de hoogere, en om te herhalen, wat anderen zoo menigmaal gezegd hebben, daarom is aan de planten-deelen het vermogen gegeven, het koolzuur-gaz des daags uit de lucht weg te nemen, omdat het nabij de aardvlakte het meest is opgehoopt. Doch wat twisten wij. Dagelijks zien wij het in den nazomer en den herfst, in het aanslaan van het gezwaveld waterstof-gaz aan de gevels onzer woningen, waarvan de benedenste verdiepingen meer dan de bovenste het aanwezen van het specifiek zwaarder gezwaveld waterstof-gaz aantoonen, terwijl de bovenste verdiepingen daarvan geringe en dikwijls geene sporen dragen. Wanneer derhalve de doordringbaarheid der gaz-soorten onder zekere bepalingen slechts kan worden aangenomen, en men veilig mag vaststellen, dat daar, waar ontbinding van plantaardige en dierlijke deelen plaats heeft, bij stil weder, de zwaardere gaz-soorten uit eene diepere vlakte sneller worden ontwikkeld, dan zij in den dampkring worden verspreid (zie G. Bischof. *Einige physik. u chemis. Beobacht. in d. Schw. Alpen. Poggend. Annalen* Bd. 37 p. 268) en omgekeerd, de soortelijk ligtere, alvorens zich te vermengen, meer naar boven stijgen; dan zal elk, die in de physica en chemie wat meer doorzigt dan de hr. v G. aan den dag legt, mij toestemmen, hetgeen ik in mijn werkje (pag 49), aangaande de verspreiding der gaz-soorten, tot grondslag aannam, dat dit alles met de waarheid niet in strijd, en, om voor mijne lezers onverstaanbare uitleggingen te vermijden, hoogst noodzakelijk was.

(*Het vervolg hierna.*)

NEDERLAND.

AMSTERDAM 3 Aug. De 20ste verjaardag van Z. K. H. Prins Alexander is gisteren binnen deze hoofdstad op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Het genootschap voor leeraren aan de Gymnasiën hield op den 30 Julij jl. te dezer stede deszelfs achtste algemeene vergadering, onder voorzitting van den heer P. H. Tydeman, rector aan het Gymnasium te Tiel.

— Aan de bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, die tot den 17 Maart loopen, ontleenen wij nog het volgende:

Door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal zijn genomen de volgende dispositiën. Bij het civiel departement benoemd: Tot pakhuismeester te Cheribon, de ambtenaar op wachtgeld, H. W. van Neck van Roijen, laatst waarnemend eerste kommies op het residentie kantoor te Djocjocarta; zijnde voorts aan den eersten kommies bij de generale directie van financiën H. P. Barkmeijer, de rang van hoofdkommies verleend; tot tweeden kommies ten kantore van den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia, G. A. van Baak, eerste klerk bij de boekhouding der generale directie van financiën; tot super-intendant van het vendu-departement te Soerabaija, L. J. Jeekel, directeur der munt aldaar, en zulks in plaats van J. B van den Bossche, van de verdere waarneming dier betrekking ontheven; tot hoofdkommies der bij de directie der middelen en domeinen bestaande afdeeling inkomende en uitgaande regten, de eerste kommies bij gemelde afdeeling F. A. Quentin; tot kommies op het residentie kantoor te Riouw, J. H. C. Munder, laatstelijk kommies voor de comptabiliteit, pakhuis- en vendumeester te Palembang; tot kommies voor de comptabiliteit, tevens pakhuis- en vendumeester te Palembang, J. H. Raket, kommies op het residentie kantoor aldaar, ter vervanging van J. H. C. Munder, aan wien een eervol ontslag uit gemelde betrekking is verleend; ter beschikking gesteld van den gouverneur van Sumatra's westkust, J. P. Rademaker, eerste stuurman bij de civiele marine, gedetacheerd op het bureau van den officier belast met het beheer dier marine; tot mede-directeur van het militair weduwen- en wezenfonds, de luitenant-kolonel, tweede directeur der genie en sappeurs, W. Brouwer, ter vervanging van den, wegens vertrek naar Nederland, als mededirecteur eervol ontslagen kolonel, chef van den generalen staf, J. Penning Nieuwland; zijnde voorts de waarneming der functiën van tweeden stads heelmeester te Batavia tijdelijk opgedragen aan den chirurgijn der 2de klasse, C. Brugman; eervol ontslagen onder toekenning van wachtgeld: de kommies op het residentie kantoor te Madion, J. Simon, en de secretaris en boekhouder bij het vendu-departement te Sourabaija, W. L. van Putten; op verzoek eervol ontslagen: de kolonel kommandant der Bataviasche schutterij A. F. Winter, onder betuiging aan denzelven van des gouverneur-generaals tevredenheid over de wijze, waarop het voormeld kommandement door hem is gevoerd geworden; zijnde voorts het kommandement van gemelde schutterij, voorloopig en tot dat anders daarin zal zijn voorzien, opgedragen aan den majoor kommandant van het eerste bataljon dier schutterij H. J. Lutjens; de tweede luitenant bij het 1ste bataljon der Bataviasche schutterij, J. E. Herderschée; gepensioneerd: de honorabel uit 's lands dienst ontslagen ambtenaren J. B. Spanoghe en de magazijnmeester bij den constructie-winkel te Soerabaija, G. Kolmus.

— Eervol ontslag is verleend aan den eersten luitenant-adjudant van de afdeeling kurassiers N°. 3, B. A. Baron van Verschuer.

Het non-activiteits-traktement is verleend aan den ridmeester van het regement lansiers N°. 10, J. van Foreest, en voor een jaar aan den ridmeester van het reg. ligte dragonders N°. 5, W. G. F. Evers, en aan den kapitein van de 17de afd. infanterie D. J. Bouricius.

— De *Utrechtsche Courant* deelt het volgende mede:

ST. ANNA PAROCHIE 27 Julij. Heden avond hadden wij alhier het genoegen, een der belangrijkste natuurverschijnselen waar te nemen, daar de planeet Jupiter door de maan werd bedekt, hetgeen eene vijfvoudige eklips opleverde, daar eerst de twee noordelijkste satellieten, vervolgens de planeet, en eindelijk de zuidelijkste satelliet door de maan werden bedekt; terwijl mede eene der satellieten met de planeet zelve eklipseerde. Daar ik toevallig ontdekte, dat de planeet Jupiter zeer digt bij de maan was, en het mij toescheen, dat dezelve door de maan zoude worden bedekt, had ik zeer weinig tijd om mij hierop klaar te maken; ik nam derhalve (zoo men zegt) maar de eerste de beste mij in de handen komende Teleskoop, zijnde eene van zestien duimen brandpunts lengte, waarmede ik dan mijne waarnemingen (zoo zij dezen naam kunnen voeren) heb gedaan; echter kan ik van den tijd zeer weinig mededeelen, daar ik op mijne klokken niet veel staat konde maken, vermits deze doorgaans naar onze dorpsklok worden gereguleerd; dat echter kan ik nog melden, dat toen de laatste satelliet even was verdwenen, de dorpsklok van L. Vrouwen parochie elf ure sloeg, en deze wordt er voor gehouden, doorgaans nog al matig wel bij den tijd te gaan. De planeet passeerde achter het benedenste gedeelte van de schijf der maan, en de maan ging onder; terwijl dezelve de planeet bedekt hield, zoo dat de uitgang of het einde hier niet heeft kunnen waargenomen worden. Bijzondere luchtverschijnsels, zoo als in het verleden jaar bij de bedekking van de planeet Venus hebben plaats gehad, heb ik in het minst niet kunnen ontdekken. Ook heb ik dit luchtverschijnsel altijd als toevallig beschouwd, en in geene betrekking tot de ster-eklips te staan, en ben thans nog meer in mijn gevoelen hieromtrent versterkt.

Ik konde niet nalaten, dit weinige mijne landgenooten mede te deelen, ofschoon ik vertrouw, dat onze vaderlandsche geleerden, wier vak het is, en die hier toe beter de benoodigde werktuigen, dan ik, bezitten, het publiek wel veel betere, en meer naauwkeurige waarnemingen hieromtrent zullen mededeelen. H . .

'S GRAVENHAGE 2 Aug. De verjaardag van Z. K. H. Prins Alexander is heden in deze residentie gevierd met het spelen der klokken, het uitsteken van vlaggen en het houden van parade; des middags was er diner op het paleis in het Bosch. — Gisteren heeft Z. Exc. de baron van der Capellen ten hove gedineerd. — Morgen avond is er bal bij Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning van Pruissen.

— Z. K. H. Prins Albert van Pruissen heeft laatstleden Dingsdag de bibliotheek, rariteiten en oudheden van onzen zeer geleerden en verdienstelijken stadgenoot, baron van Westreenen van Tiellandt, bezocht. Men verneemt thans, dat ook de erf-groot-hertog van Saxen-Weimar, gedurende Hoogstdeszelfs verblijf alhier, tweemalen, met de grootste belangstelling, een en ander heeft bezigtigd.

BREDA 2 Aug. Gelijk reeds voorloopig gemeld is, zijn gisteren door de troepen, in het kamp van Ryen gelegerd, in tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en zijne 3 doorluchtige zonen, groote manoeuvres in het vuur uitgevoerd geworden. Ten 8 ure des morgens rukten de twaalf bataljons infanterie, die onder het opperbevel van den generaal-majoor Favauge in het kamp gelegerd zijn, hetzelve uit, en trokken, in vereeniging met het regement kurassiers N°. 1, het regement lansiers en de batterij veld-artillerie N°. 8, welke vooraf uit hunne kantonnementen in tijds op de kampplaats verschenen waren, in onderscheidene kolonnen, over de heide henen, die naar het dorp Gilze leidt, welk dorp verondersteld werd door vijandelijke troepen bezet te zijn. De tirailleurs openden hier het vuur, en werd het dorp met kracht aangevallen, hetgeen den vermeenden vijand tot den aftogt noopte, waarop de troepen het dorp doortrokken, en zich achter hetzelve, op de heide van Chaam, waar de veronderstelde afgetrokken vijand scheen stand te houden, deploijeerden en zich in twee liniën in bataille schaarden, met de kavallerie achter en op de vleugels, en het geschut in het midden. De vijand werd achtervolgelijk door het kanonvuur en het half-bataljons- en twee gelederen vuur der infanterie aan het wankelen gebragt, waarna onderscheidene aanvalskolonnen, uit de tweede linie gevormd en door de eerste doorgelaten, de vijandelijke linie in verwarring en aan het wijken bragten; daar de vijand thans echter zijne kavallerie ontwikkelde, moest onze infanterie zich in quarré formeren, waarna zij den vijand afsloeg. Door de kurassiers werd alsnu eene charge op des vijands linkerflank gedaan, terwijl de lansiers den vijand regts aanvielen, waardoor het gevecht beslist werd.

Deze verschillende krijgsbewegingen, formatiën en frontveranderingen, werden door de onderscheidene wapenen met groote naauwkeurigheid uitgevoerd. Na den afloop der manoeuvres defileerden nog de troepen voor den prins veldmaarschalk, waarna dezelve weder naar het legerkamp en de kantonnementen aftrokken. Toen de prinsen naar Tilburg terugkeerden, en de troepen, alstoen op de plaats rustende, passeerden, werd door dezelve een algemeen gejuich aangeheven. Het weder was bij uitstek fraai en gunstig voor de uitvoering eener dergelijke krijgsoefening.

GRONINGEN 30 Julij. Naar men verneemt, zal het voor het Koningrijk Zweden georganiseerde Hoogduitsche Opera-gezelschap, thans werkzaam te Kopenhagen, eerlang de reis naar Nederland aannemen, en dezen winter, met goedkeuring van de Regering dezer stad, alhier een twintigtal groote opera's uitvoeren. Aan het hoofd van dit gezelschap staat de directeur A. Huisser, en hetzelve bestaat, behalve uit den muzijk-directeur en het personeel voor kleine partijën en de koren, uit twee eerste zangeressen, twee eerste tenor-zangers, eene tweede zangeres, een' tweeden tenor, een' basse-taille, een' bariton en twee bouffons.

BRUSSEL 2 Augustus. De *Observateur* meldt, dat de heeren Dujardin en Fallon gisteren naar Londen zijn vertrokken, ten einde de onderhandelingen omtrent de schuld te volgen. Het berigt van het vertrek naar Londen van den heer Dumortier, den bekenden schrijver van het dezer dagen uitgekomen en zoo veel gerucht makende vlugschrift over het Hollandsch-Belgische vraagstuk, schijnt te voorbarig te zijn geweest.

— De *Commerce Belge* behelst het volgende: Men heeft te Batavia een reglement ontvangen, hetwelk den 27 December te Calcutta is uitgevaardigd, en dat nieuwe bepalingen daarstelt, omtrent de toelating van vreemde schepen in de Oost-Indische bezittingen van Engeland. Volgens gemeld reglement kunnen al de schepen, behoorende tot de rijken van Europa en Amerika, welke in vrede zijn met Groot-Brittannië, vrijelijk op de havens der Engelsche koloniën handel drijven, onverschillig of zij uit derzelver vaderland of uit andere streken komen; zij kunnen aldaar alle soorten van koopwaren in- en uitvoeren, mits zich gedragende naar de bestaande, of in het vervolg vast te stellen, bepalingen. Wanneer echter Engeland met eenige Mogendheid in oorlog mogt komen te verkeeren, zal men geene krijgs- noch mondbehoeften kunnen uitvoeren, terwijl in geen geval de kustvaart tusschen de verschillende Engelsche havens in de Oost-Indiën zal kunnen uitgeoefend worden.

— De Brusselsche bladen deelen het programma der zoogenaamde September-feesten mede. Daaruit blijkt, dat men inderdaad bij die gelegenheid een groot tournooi-spel wil vertoonen, en wel in den smaak van de ridderspelen, zoo als die vroeger hebben plaats gehad in 1444, onder de regering van Philip de Schoone, en den 6 Mei 1731, ter eere van den hertog van Lotharingen. De groote markt voor het stadhuis is de plaats, die tot deze plegtigheid is gekozen, welke zoo zeer strekt tot een nieuw bewijs van dien geest van terugkeer tot de Middeleeuwen, die zich in vele opzigten tegenwoordig min of meer begint te openbaren. Het carroussel zal bestaan uit ringsteken met de lans en equestrische manoeuvres. Vier prijzen zullen aan de overwinnaars worden uitgereikt, waarvan de eerste eene vaas van in het vuur verguld zilver (*vermeil*), ter waarde van 1,200 fr., en de laatste een koppel pistolen met toebehooren, ter waarde van 300 francs. De ridder, die zich door zijne toerusting het meest zal onderscheiden hebben, zal daarenboven met eenen prijs, ter waarde van 1000 francs, vereerd worden; terwijl het Belgische bewind zich voorbehouden heeft, om aan ieder der mededingers gedenkpenningen te doen uitreiken.

De mededingers zullen zich tot quadrillen vormen, elk van vier ridders, die zich eenen aanvoerder moeten kiezen, en allen in het ridder-kostuum der middeleeuwen zullen verschijnen. Elke quadrille zal hare eigene banier hebben, terwijl de lans volgens een bepaald model zal vervaardigd worden. Den 25 September zullen de verschillende quadrillen zich in volle optogt, voorafgegaan van herauten, wapendragers, enz., naar de bestemde plaats begeven, en zullen alsdan 's namiddags ten 6 ure de spelen eenen aanvang nemen.

De renbaan zal 40 meters lang en 20 breed zijn, terwijl overal wapenschilden, wapentropheën en al, wat maar eenigzins de herinnering aan de riddertijden zoude kunnen verlevendigen, zullen prijken. Aan het hoofd der commissie, belast met de regeling van dit feest, bevindt zich de baron de Reiffenberg.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 31 Julij. Omtrent de Hollandsch-Belgische kwestie heb ik u niets naders te berigten, dan dat ik u insta voor hetgeen ik u deswege vroeger heb gemeld. Er is tot dusverre niets naders uitgelekt; behalve, dat sommigen beweren, dat aan Leopold zoude zijn beloofd, de zaak slepende te houden tot zijne komst alhier in het laatst van Augustus, of het begin van September, als wanneer het Parlement wordt geprorogeerd. Leopold moet inderdaad het voornemen gehad hebben, om zijne zaak bij het Hof van St. James in persoon reeds vroeger te komen bepleiten; doch zijne vrienden moeten hem zulks hebben ontraden, vreezende dat zijne tegenwoordigheid te Londen, zoowel in het Hooger- als in het Lagerhuis, aanleiding tot vragen zou hebben kunnen geven, op welke het moeijelijk zoude zijn geweest te antwoorden.

— Verschrikkelijk is de hongersnood en ijsselijk de sterfte, welke er in Indië, ten westen en noord-westen van Calcutta, en bijzonder aan de oevers van den Ganges onder de Indianen heerschen; men kan de bijzonderheden daarvan niet dan met ontzetting in den Morning Herald van heden lezen.

— De Maarschalk Soult is verleden zondag van hier naar Parijs teruggekeerd; dadelijk daarop is gisteren het elfde deel van de *despatches of* [the] *Duke of Wellington*, tot zoo lang opgehouden, in het licht verschenen.

LONDEN 1 Augustus. Maandag laatstleden leverde lord Aberdeen, bij gelegenheid der zitting van het Huis der Lords, eene petitie in van een inwoners van Newfoundland, klagende over de aldaar heerschende verbittering, ten gevolge van het verschil in goddienstige begrippen. Zijn lordschap vroeg te gelijker tijd, of de magt, aan lord Durham verleend, zich ook over dat gewest uitstrekte; hetgeen door lord Glenelg toestemmend werd beantwoord.

Lord Brougham maakte de leden opmerkzaam op de proclamatiën van lord Durham, van welke dezer dagen de nieuwspapieren hebben gewag gemaakt, vooral die, waarbij zij, die hunne schuld bekennen, op straffe des doods uit Canada worden gebannen, gispte hij gestreng, en noemde die eenen moord. Lord Melbourne merkte, onder anderen, aan, dat lord Durham, zich op de plaats zelve bevindende, het best kon oordeelen, welke maatregelen noodig waren. Lord Brougham antwoordde hierop met beleedigenden scherts, daar lord Glenelg beloofde, de op deze zaak betrekking hebbende papieren in het Huis ter tafel te brengen.

De bill ter verbetering van het lot van jeugdige misdadigers is ten derdemale gelezen, doch, na een welsprekend protest van lord Lyndhurst, tegen de wijze, waarop kinderen in tuchthuizen en gevangenissen worden be-

naar gissing, dat men kan berekenen, hoe vele personen iedere familie bevat. De Chinezen rekenen zes personen voor iedere huishouding, terwijl de Europeanen maar vijf tellen. Het is zeer twijfelachtig, of eene dezer gissingen eenigzins met de waarheid overeenkomt, want de zonen en de dochters blijven in de familie, nadat zij getrouwd zijn, en zoeken dan alleen eene andere woning, wanneer zij door het toenemend getal hunner kinderen hiertoe zijn genoodzaakt. Aldus wordt in de zoogenaamde *Heilige leerstellingen* verhaald, dat ergens negen generatiën onder één dak hadden geleefd, en dat in het gezin van Chang-she zeven honderd personen dagelijks aan hetzelfde maal zaten. De patriarchen, waarvan alle deze telgen afstamden, werden alleen door het gouvernement als belastingschuldig aangemerkt, zonder dat men het minst acht sloeg op het getal der overigen.

De laatste berekening omtrent dit belangrijk onderwerp is door den heer MORRISON, zoon van Dr. MORRISON, opgemaakt, en door hem in 1832 in het licht gegeven. Dezelve is op eene officiële berekening van het jaar 1813 gegrond. Volgens deze, zoude de bevolking van *China* 360,443,000 menschen bevatten. In *Europa* heeft men zich daarop algemeen verlaten, schoon velen, wel in staat, om over dit onderwerp te oordeelen, vermeenen, dat deze opgave zeer overdreven is, en in strijd met de geloofwaardigste berigten, tot dusverre verkregen. Er is een verbazend onderscheid tusschen de opgave van Dr. MORRISON en die van zijnen zoon, en daar beiden menschen van groote bekwaamheid en ondervinding zijn, is het zeer moeijelijk zich eene bepaalde opinie omtrent hunne wederzijdsche verdiensten te vormen. Echter bestaan er vele redenen om te gelooven, dat het verbazend getal van 360 millioen geenszins overdreven is, en het meest aan de waarheid grenst. Ook valt het niet te ontkennen, dat de bevolking van *China* in de laatste jaren zeer is toegenomen.

In dezelfde evenredigheid als de bevolking toenam vorderde ook de beschaving, en de Keizers wendden alle pogingen aan, om den grond geschikt voor den landbouw te maken. Y-AO en CHUN hebben hunne namen vereeuwigd door de groote werken, die zij hebben ontworpen, om de onvruchtbare velden te bebouwen. Echter werd langen tijd slechts eene geringe strook rondom de hoofdsteden beploegd, terwijl al het overige tot verblijf aan zulk eene talrijke menigte van wilde dieren strekte, dat geheele legers, met den Keizer aan het hoofd, werden vereischt, om hen te beoorlogen.

In vervolg van tijd werd dit land geheel daarvan gezuiverd, en niet alleen werd hetzelve in alle rigtingen bebouwd, maar zag men ook ontelbare kudden in de open en uitgestrekte weiden grazen.

De herderlijke aard van vele inwoners, zoo zeer gelijk aan die der naburige Tartaren, is het kenmerk van eene zwervende en woelige bevolking. Naar mate dezelve toenam, werden de rustige landbouwers door de schaapherders verontrust, die, naar gelang hunner bezigheid, van eenen tegenovergestelden aard waren. Eindelijk hadden er geweldige botsingen plaats, die in eenen openbaren oorlog ontaardden, en door eene geheele nederlaag der herders werden gevolgd, welke gedwongen werden in de ongenaakbaarste gebergten de wijk te nemen. Hier volgen zij ongestoord hunne leefwijs, maar werden sedert altijd als uit de maatschappij verbannen beschouwd.

Voorheen waren de verschillende rangen in de navolgende orde: eerst de beoefenaren der letteren en wetenschappen, gelijk de *wijzen*, *literati* enz., vervolgens de landbouwers; daarna de schaap- en veehoeders; de fabrijkanten hadden den vierden rang, terwijl de kooplieden den vijfden en laatsten rang uitmaakten. De eenige verandering, die hierin in vele jaren is geslopen, is, dat sedert hunne nederlaag de schaapherders met bijzondere minachting zijn behandeld, en thans de laagste klasse uitmaken.

(*Het Vervolg hierna.*)

DE ST. JOHANNES VUREN IN HET ZUIDEN VAN *FRANKRIJK*.

De oude gewoonte, om op den dag van ST. JOHANNES den Evangelist in de steden en dorpen van het Zuiden van *Frankrijk* groote vuren in de open lucht te branden, is nog immer in gebruik. Men gelooft, dat dit feest eigenlijk nog afkomstig is van de oude Galliërs, die hetzelve bij gelegenheid van den zomer-zonnestand vierden. Thans is het eene soort van dankfeest voor den nog te velde staanden oogst, welken de landlieden weldra gelukkig in de schuren hopen te verzamelen.

Op den 23 Junij worden, na zons-ondergang, midden in het dorp, rijstbosschen of wijngaardtakken pyramidaalvormig opgehoopt, en met bosjes welriekende kruiden, *Johannes-kruid* genaamd, belegd. De pastoor en de maire, of, bij ontstentenis van den eerstgenoemde, de oudste inwoner van het dorp, begeven zich in processie met het kruis, voorafgegaan door den koster en de koorknapen, naar den brandstapel, om denzelven te ontsteken. Terwijl het vuur knettert en de vlam oprijst, trekt de processie, onder gezangen, bij herhaling om den plek, waarop het vuur is aangelegd, rond; daarna zegent de pastoor het vuur, en de optogt vertrekt in dezelfde orde als hij gekomen is.

Naauwelijks echter heeft zich de pastoor verwijderd, of het volk, mannen, vrouwen en kinderen, dringen om het vuur, houden takken en kransen van loof over hetzelve en rukken er aangebrande stukken hout uit, welke takken, kransen en houten zorgvuldig bewaard, en des anderen daags bij de huisdeur vastgehecht of in de velden geplaatst worden, daar men die als beveiligings-middelen tegen bliksem en hagel beschouwd.

In de steden in het zuiden van *Frankrijk* wordt deze ceremonie met grootere plegtigheid verrigt; voorheen had dezelve in al de provinciën van *Frankrijk* en ook te *Parijs* plaats.'

BLADVULLING.

Zeker niet onaanzienlijk burger van Londen was bij het bezoek van Maarschalk SOULT in het dok aldaar tegenwoordig, en had deszelfs toespraak gehoord, doch, daar hij geen Fransch verstond, dezelve niet begrepen. De Maarschalk was begonnen met te zeggen: « J'éprouve une profonde émotion en répondant au toast, que *vient de porter* M. le président. » Ter [zijde] komende vroeg Mrs. hem, wat de Maarschalk zoo al gezegd had. Ja [te] regt weet ik het niet, maar hij erkende terstond, dat hij *onzen* [stout en] *porter approuveerde.*»

Er zijn te *Londen* en in de omstreken 667 gepatenteerde tapperijen, waarvan een groot gedeelte hetzelfde uithangbord heeft, zoodat men in alle kwartieren der stad dezelfde namen weêrvindt, te weten: Met *Queen's head* prijken 46 uithangborden, met *George* 52, *Coach and Horses* 56, *Red Lion* 64, *White Hart* 67, *Grapes* 69, *Kings Head* 70, *Crown* 71, [...] 82, en *King's Arms* 90.

deld, zijn de debatten over die bill tot Donderdag aanstaanden uitgesteld. Na eene belangrijke discussie tusschen lord Lyndhurst en lord Brougham, is de Custody of infants-bill, met eene meerderheid van twee stemmen, verworpen.

In het Huis der Gemeenten had eene woordenwisseling plaats over den prins van Oude, de door lord Durham benoemde speciale kommissie, en het door de Napolitaansche regering verleende monopolie van den zwavel aan een Fransch genootschap.

De motie tot het toestaan van 500,000 £st., ter goedmaking van de kosten, door den opstand in Canada veroorzaakt, gaf aanleiding tot eenige debatten, bij welke de heer Warburton weder sprak, om die kolonie van het moederland te scheiden. Het geld werd echter toegestaan.

In de zitting van het Huis des Lords, op gisteren, antwoordde lord Melbourne op eene vraag van lord Londonderry, dat de kommissie, ten behoeve der liquidatie van den achterstand, aan het Britsche legioen verschuldigd, te Londen was aangekomen, doch, het niet eens zijnde omtrent de wijze van onderzoek, nog met hare werkzaamheden geen begin had kunnen maken.

Lord Glenelg gaf berigt, dat de bill, wegens de landverhuizingen der Hill Coolies, in het Huis der Gemeenten niet doorgegaan zijnde, er aan den gouverneur generaal bevel was gezonden, bij hetwelk die verhuizingen ten stelligste worden verboden, tot dat men eenen geschikten maatregel zou genomen hebben.

Lord Brougham wenschte te weten, of de tegenwoordige Koning van Oude, ten gevolge van een bevel uit het moederland, op den troon was geplaatst, en of die Koning zich, vóór dat hij den troon beklom, verbonden had om, ingeval hij aan de regering kwam, een zoodanig tractaat te teekenen, als hem de gouverneur-generaal zou voorschrijven, en hij zich na zijne troonsbestijging verpligt had 17 lacs ropyen te betalen. Lord Glenelg antwoordde daarop, dat het bevel, om den tegenwoordigen Koning van Oude op den troon te plaatsen, niet uit Engeland was gezonden, maar zulks alleen op last van den gouverneur-generaal was geschied, en hij verder van de zaak niets wist.

De Iersche tienden-bill is ten tweede male gelezen. Die ter weder opbouwing van de Koninklijke beurs ten derdemale en doorgegaan.

In het Huis der Gemeenten is op dienzelfden dag de Leverpool-Clergy-Endowments-bill ten derdemale gelezen en aangenomen.

Op eene vraag van kapt. Boldero, antwoordde lord Palmerston, dat de onderhandelingen, wegens de benoeming van eene kommissie ter regeling van de grenslijnen in Noord-Amerika, steeds aanhangig waren.

DUITSCHLAND.

WEENEN 24 Julij. Z. M. de Keizer heeft doen bekend maken, dat de terugreis van HH. MM. den Keizer en de Keizerin na de krooning te Milaan, drie weken vroeger zal plaats hebben, dan zulks vooraf bepaald was. Hoogstdezelve zullen dadelijk van Venetië naar Weenen terug keeren, en Triest niet met hun bezoek vereeren; het schijnt, dat de buitendien langdurige reis, en het alsdan vergevorderde jaargetijde aanleiding hebben gegeven tot die verandering.

FRANKFORT 31 Julij. Alhier zijn aangekomen de generaal graaf van Lens, komende van 's Gravenhage, en de graaf van Rechteren, kamerheer, komende van het Loo, beiden in dienst van Z. M. den Koning der Nederlanden.

— Volgens berigten uit Posen, door de *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, zou de laatste herderlijke brief van den bisschop van Ermeland, den heer van Halten, die tot dus verre met alle maatregelen der regering genoegen scheen te nemen, groote en nieuwe moeijelijkheden berokkend hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS 1 Augustus. De maarschalk Soult is gisteren te Hâvre aangekomen en wordt heden in den loop van den middag in deze hoofdstad verwacht. In eerstgenoemde stad is de grijze krijgsman met buitengewone eerbewijzen ontvangen.

— Het dagblad *le National*, dd. 31 Julij, berigt in de navolgende bewoordingen, dat het eindelijk het Spaansche gouvernement gelukt zoude zijn, eene leening te sluiten. Wij vernemen uit goede bron, dat een buitengewoon koerier heden uit Parijs naar Madrid is vertrokken, belast met de financiële bepalingen tusschen de kommissarissen van het Spaansche gouvernement en den heer Aguado; men wacht alleen op de ratificatie van het gesloten contract, door de ministers van H. M. de Koningin van Spanje. Dit berigt vereischt echter nadere bevestiging.

SPANJE.

MADRID 25 Julij. De operatiën van het leger van het centrum tegen La Cera hebben eindelijk eenen aanvang genomen, de troepen van den generaal Oraa hebben zich te gelijk van Alcaniz en Teruel in Neder-Arragon, en van Murviedro in het koninkrijk Valencia op marsch begeven, om te gezamelijk Morella en Cantavieja aan te tasten; de troepen hebben voor 3 dagen rations medegenomen. Uit Teruel heeft de generaal Oraa, voor dat hij zich met zijne troepen op marsch begaf, proclamatiën aan zijne soldaten en de inwoners van Arragon en Valencia uitgevaardigd; San Miguel heeft zulks mede gedaan voor dat hij Alcaniz verliet.

— Men schrijft van de grenzen van Katalonië, dd. 25 Julij. Onder de muren van Berga wordt eene belangrijke en beslissende zaak voor Katalonië voorbereid; de geheele krijgsmagt der Christino's en Carlisten, welke op de uiterste grenzen waren gestationeerd, vereenigt zich in de omstreken van die plaats. De Carlisten, welke, op bevel van hunnen nieuwen kapitein-generaal, den graaf d'Espana, naar het binnenste gedeelte van Spanje zijn opgeroepen, hebben slechts weinig manschappen achtergelaten, om de dienst der douanen waar te nemen. Periquet, bevelhebber van Gerry, heeft zich dien ten gevolge meester gemaakt van verschillende Carlistische posten, in de valleijen van Castillië, Escalou en Sterry, welke zich vrijwillig hebben overgegeven. Men verzekert, dat de Carlistische soldaten, die zich te Sterry bevonden, op Fransch grondgebied zijn gevlugt, alwaar men hen ontwapend heeft.

PAMPELUNA 16 Julij. De generaal Espartero, is met 38 bataljons, 1500 paarden, 50 stuks grof geschut en 20 veldstukken, op Estella aangerukt. Men heeft 2,000 bedden in de hospitalen te Peraltas, Levin, Lervaga, Mendegorria, Artajona en Puenta la Reina laten gereed maken; in dezelfde omstreken zijn bakovens aangelegd, om 40,000 rations brood per dag te bakken; in de magazijnen zijn 700,000 rations meel, 600,000 pond spek en rijst, 100,000 pond vleesch en 80,000 rations haver in voorraad.

STADSNIEUWS.

Zitting van het Hof van Assises, 3 *Augustus* 1838.

Jan Christoffel Vismer, beschuldigd van doch *niet* schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, en dienvolgens ontheven van de beschuldiging tegen hem ingebragt, en dadelijk in vrijheid gesteld.

Volgens aan het Stads Waterkantoor alhier gedane waarnemingen, teekende de thermometer van Fahrenheit de navolgende graden van warmte:

Donderdag 2 Aug.	's namiddags	ten	3	ure	69	graden.
	»	»	5	»	68	»
	's avonds	»	7	»	66	»
	»	»	9	»	65	»
	»	»	11	»	65	»
Vrijdag 3 »	's morgens	»	1	»	63	»
	»	»	3	»	62	»
	»	»	5	»	63	»
	»	»	7	»	64	»
	»	»	9	»	66	»
	»	»	11	»	67	»
	's middags	»	1	»	70	»

ONDERTROUWD, 2 August. E. W. van West met P. P. Stork.

GETROUWD. 1 August. C. F. Baijer met H. Lefebure. — 2 F. P. Tordoir met A. M. C. de Vrije.

BEVALLEN. 30 Julij. A. C. E. Cordes, geb. Lasonder Z. — 1 August. M. M. J. Lomans, geb. Dodemont Z. — 2 J. Munnik, geb. van de Bogaard Z.

OVERLEDEN. 28 Julij. J. F. W. H. van Amerongen 5½ j. — 29 J. A. Bömcke 71 j. — 1 August. Jonkvr. S. G. van Schagen

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 3 Augustus, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld... a 2½	54¾	55	54 13/16	54 13/16	15/16	13/16
Dito........... » 5	101¾	102	101⅞	101⅞	»	»
Uitgestelde dito... »	15/16	1	31/32	31/32	»	»
Kansbiljetten...... f	25	¼	1/16	25 1/16	3/16	1/16
Amortisatie-Syndic.. » 4½	96	½	¼	96 3/16	¼	3/16
Dito........... » 3½	»	»	»	»	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	167¾	168½	168¼	167⅞	168⅛	168
Nieuwe dito...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	100¾	101¼	101	»	»	»
Entrepôt-Dok..... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito.............. » 5	99½	100	99 13/16	99¾	⅞	¾
Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	114¾	115¼	115	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw.. » 4½	108¾	109¾	109⅛	109	½	109
FRANKR... Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.. Dito........... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE... Leening *Ardoin's*... » 5	20¾	21¼	21	20 15/16	21	21
Dito onbep. Stukk. » 5	19¼	¾	½	19½	»	»
Passive.......... »	»	»	»	»	»	»
Deferred......... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	6	»	»
Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS... Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen... » 5	102	½	¼	102¼	½	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs.... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND... *H.&C.* 1798, 1816. » 5	105½	106	105¾	105⅝	¾	»
Dito 1828, 1829. » 5	105	¼	⅛	»	»	»
Dito 1831, 1833. » 5	97¼	¾	½	97½	»	»
Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg... » 5	102¾	103¼	103	103	»	»
Inschr in Assign... » 6	69½	70	69¾	69¾	»	»
Certific. van dito... » 6	70	¼	⅛	70⅛	»	»
POLEN.... Aandeelen à fl. 300. » f	117½	118½	118	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	138	139¼	138½	138½	¾	»
PRUISSEN.. Dito R. 50. » »	116¾	117¾	117¼	117¼	»	»
Neg. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	458	»	»
Metaliek......... » 5	103	¼	⅛	»	»	»
Dito........... » 3	»	»	»	»	»	»
Dito........... » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen.. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito........... » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito...... » 5	80	½	⅜	80¼	⅜	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*..... » 5	»	»	»	99¼	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting.... » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 3 Augustus, 1838.

Niettegenstaande de koersen der Hollandsche Fondsen van Londen van laatstleden Dingsdag iets beter komen, blijft de markt alhier kwijnende, en zijn dezelve, met tamelijk veel handel in Integralen, weder iets in prijs teruggegaan; ten slotte blijven de koersen evenwel iets vaster. Aandeelen Handel-Maatschappij openden dadelijk 168, op welken koers zij zich de geheele beurs nagenoeg souteneerden; op het einde blijft dezelve weder iets williger 168⅛, ¼.

In Aandeelen Rijn-Spoorweg was de handel weder vrij levendig, en schenen dezelve zich geheel op hunnen verhoogden koers van gisteren te zullen handhaven, doch, ten gevolge van eenige verkoopen tot realisatie, blijft de prijs iets flaauwer.

Van Buitenlandsche Fondsen was de prijs der Ardoins, met eenigen handel, iets vaster; in die der overige, bij weinig affaire, geene noemenswaardige variatie.

Brazilië à £ 200. 80⅛. Columbia 2de à £ 100. 18 15/16, 19. Peru 6 pCt. 12¼. N. Mexico 5 pCt. 20¾. Uitgest. 7⅝. Coup. Columbia enk. f 3⅛, 3/16. Dito Peru f 2⅛. Dito Griekenl. bl. enk. f 2 5/16. Dito Ardoins Nov. 1837 en Mei 1838, 15½ pCt.

Koers van het Geld: Beleening 3. Prolongatie 3¼, ½. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure. Integralen 54 13/16 à ⅞. Kansb. f 25⅛. Handel-Maatsch. 168⅛, ¼. Rijn-Spoorweg 109. Ardoins à £ 85. 21.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 31 Julij.

Consols kontant.	3 pCt.	93⅞.	Spanj. Ard. m. c.	5 »	21½ à ⅝.
dito op tijd	3 »	93⅞.	Passive......	»	4¾ à 5.
Exchequer Bills	»	71 à 74.	Deferred.....	»	8⅜ à ⅝.
Gereduceerde...	3 »	94½.	dito uitgel..	5 »	18.
Brazilie......	5 »	80¾ à 81¼.	Holland......	2½ »	54¾ à 55.
Columbia 2e L.	6 »	26½ à 27.	dito	5 »	102⅛ à ⅜.
Mexico......	6 »	24¼ à ¾.	dito O. I...	5 »	99¾ à 100¼.
Peru.........	6 »	17½ à 18⅛.	Portugal.....	5 »	34¾ à 35¼.
Rusland......	5 »	113¾ à ¾.	dito	3 »	22¾ à 23¼.
Denemarken...	3 pCt.	75 à ½.			

Over het algemeen was de handel in Fondsen iets meer geanimeerd, en blijven derzelver prijzen iets vaster dan gisteren. Wisselk. Amst. k. 12.3¾ à 4¼, 3/m 12.5¼ à ½. Rotterd. 3/m 12.5½ à 6.

PARIJS, 1 Augustus.

Inschr. op ult.	5 pCt.	111.50.	Spanj. Ardoin.	5 pCt.	22½.
ditokontant.	5 »	111.30.	Napels, *Falcon*.	5 »	99.25.
dito op ult.	3 »	81.10.	Portugal.....	3 »	23¼.
ditokontant.	3 »	80.90.	Haïti........	fr.	360.
Bank-Actiën..	fr.	2607.50.	Bank bij Lafitte.	fr.	1110.

Niettegestaande de liquidatie, hebben Fransche Fondsen, met weinig handel, niet gevarieerd. Ardoins bleven op den vorigen koers 22½, evenwel waren dezelve meer gevraagd, en werden in de *Coulisses* 5,000 Piasters, op eene maand, à 25 d. 1. gedaan; deze williger stemming werd veroorzaakt door het gerucht, dat Estella door de Christino's genomen was, en dat Don Carlos daarbij zwaar gewond zoude zijn; dit gerucht vereischt echter allezins bevestiging. Na de beurs: 3 pCt. 81.05. Wisselk. Amst. 1/m 57½, 3/m 57¾.

ANTWERPEN, 2 Augustus.

Metaliek.....	5 »	106½.	Ardoin......	5 pCt.	20¾.
Partialloten...	f	456.	Uitgestelde...	»	6.
Loten fl. 500.	»	756.	Napels, *Falcon*.	5 »	93⅝.
Pol. Lot. fl. 500.	»	138.	Tavolière.....	3½ »	39¾.
dito 300.	»	117¼.	Brazilië......	5 »	79¾.
Nassau Loten..	»	22¼.	Denemarken..	3 »	75¼.
Pruiss. Loten.	f	116¾.	Darmst. Loten.	»	23¼.

Gisteren avond waren Ardoins 20⅞ p. Heden opende de prijs 20⅞, doch blijft, met weinig handel, hoewel van Parijs onveranderd komende, 20¾ koers kontant, en papier op den 6 Augustus. Premie 1/m 21 à 20⅞ d. 1, op 14/15 Aug. 21¼ d. ⅜. In Brazilianen was eenige handel, à 79⅝, zoo als de koers kontant geld, en op eenige dagen papier blijft; niettegenstaande den hoogeren koers van Londen, blijft dit Fonds voortdurend aangeboden. Russisch-Fransche Aandeelen zijn gedaan à f 255, en blijven tot dien prijs gevraagd; naar Nassau en Darmst. Loten was eenige meerdere vraag. De Aandeelen in de Commerciale Bank waren flaauwer, geopend à 210, blijven dezelve 205 p.; die voor de Volksvlijt zijn van 120 terug gegaan tot 117 g. Wisselk. Amst. en Rotterd. ¾ pCt. verlies.

BRUSSEL, 2 Augustus.

3 ure: De koers der Ardoins was heden iets vaster, en blijft 20⅞ koopers. Premiën op kort termijn waren zeer gevraagd, ten gevolge van de militaire gebeurtenissen, welke binnen kort zullen plaats hebben, dewijl Oraa mede zijne bewegingen in Neder-Arragon begonnen is, en de belegeringen van Cantavieja en Morella te gelijker tijd zullen ondernomen worden.

FRANKFORT A/M, 31 Julij.

Metaliek......	5 pCt.	106⅜.	Pol. Lot. fl. 500	»	77⅝, ¾.
dito	3 »	80⅜.	dito 300	»	65⅞.
Bank-Actiën...	f	1740, 1744.	Holland......	2½ pCt.	54¼, ⅜, ½, 9/16.
Loten fl. 500..	»	125½, ⅝.	Syndic.......	4½ »	95⅞.
Darmst. Lot...	»	61¾.	dito	3½ »	90.
N. dito	»	23.	Spanj. Ard....	5 »	11¼, ⅜, ½.
Nassau Loten..	»	22¾.	Portugal......	3 »	20¾, ½.
Pruiss. Loten..	»	66.	Taunusbahn...	»	116½, 117, ½, ¾.

Bij het openen der beurs waren alle Fondsen lager, doch daar het later bleek, dat er veel behoefte aan stukken was, hebben dezelve zich weder in prijs verhoogd, en blijven willig. De handel in Hollandsche en Spaansche was zeer belangrijk.

HAMBURG, 31 Julij.

Metaliek.....	5 pCt.	105½.	Pol. Lot. fl.. 300...	»	132.
dito	3 »	81.	dito 500	»	155.
Bank-Actiën..	»	1425.	Pruissen Loten.	f	131½.
Loten fl. 500......	»	124¾.	Holland.......	2½ »	54.
Rusl. Hamb...	5 »	102⅞.	dito	5 »	100¼.
dito te Lond..	5 »	108⅜.	Denemarken...	3 »	72¾.
dito 1831en33	5 »	97⅛.	Spanje Ardoin..	5 »	19½.

Wisselk. Amst. k. 35.85, 2/m 36.5. Parijs 2/m 188½. Petersburg 2/m 9½. Londen 2/m 13.8¼. Weenen 6/w 149⅝. Berlijn 2/m 152⅝.

WISSELKOERSEN. 3 Aug. 1838.

	Geld.	*Papier.*		*Geld.*	*Papier.*
Londen kort	12.12½		Hamburg kort	35¾	
» 2/m	12.07½		» 2/m	35½	

GRANENMARKT.

3 Augustus.

Tarwe ging weder op de verhoogde prijzen bij partijen van de hand.

Tarwe in Entrepôt: 127 ℔ bonte Poolsche f 300; 128 ℔ dito f 305; 130 ℔ witbonte dito f 330; 131 ℔ dito f 322; 130 ℔ roodbonte Memel f 292; 127 ℔ Koningsberger f 285; 127 ℔ dito f 308; 131 ℔ witbonte Poolsche f 325; 129 ℔ bonte Koningsberger f 308; in consumtie: 128 ℔ witbonte Poolsche f 325; 129 ℔ bonte Poolsche f 320; 131 ℔ o. Rostokker f 306; 128 ℔ o. Zeeuwsche f 300; 124 ℔ n. Vriessche f 270; 123 ℔ o. dito f 278; 126 ℔ o. Pommer f 280; 126 ℔ o. Rostokker f 285; 124 ℔ o. Holsteinsche f 273; 127 ℔ o. Norder f 275.

Rogge mede bij partijen hooger gekocht: 120 ℔ o. Pruissische f 195; 121 ℔ n. dito; f 195; 126 ℔ n. Geldersche f 198; 118 ℔ Overijsselsche f 185; 121 ℔ Munstersche f 190; 120 ℔ o. Rostokker f 190.

Garst iets aangenamer: 104, 106, 108 ℔ Vriessche Winter f 134, 138, 142; 105 ℔ puike dito f 140; Zeeuwsche Zomer f 118.

Haver met meer handel: 89 ℔ fijne f 97; 65 ℔ dikke f 84; 72, 82 ℔ o. Voer f 70, 79.

Boekweit vond tot de vorige koersen meerder kooplust, verkocht: 119 ℔ Amerstoortsche f 158 zakmaat; 118 ℔ blanke f 156; wordende bijsoorten hooger gehouden, en ruim vorige prijzen waardig.

Koolzaad bij de laatste verkoop £vl. ½ hooger. 9 Vats in Nov. £vl. 73½.

Lijnzaad in één doen. 102, 103 ℔ Koningsb. f 247½.

Raapolie Ordinair f 44½. Vliegend f 43¼ à 43½. P°. Sept. f 43½ a 43. P°. Octob. f 43¾ à 43¼. P°. Novemb. f 44 à 43½. P°. Decemb. f 44¼ à 43¾. P°. Mei 1839. f 42 à 41¾.

Lijnolie Ordinair f 33½. Vliegend f 32¼ à 32½. P°. Sept. en Oct. f 32¼ à 32½.

Hennepolie Ordinair f 39.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 58 à 62. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 7½ à 8¾.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gek. tweedeks barkschip *Java's Welvaren*, Kapt. Steven van Delden Azn., van Amsterdam, om ten spoedigste te vertrekken. Adres bij d'Arnaud en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweedeks fregatschip *Koning der Nederlanden*, Kapt. G. W. van Barneveld Kooy, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar de KAAP DE GOEDE HOOP, het gek. tweedeks barkschip *de Rhijn*, Kapt. Coenraad Braudligt, van Amsterdam. Adres bij de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweedeks fregatschip *de Jonge Lodewijk Anthonie*, Kapt. R. Tjebbes, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en E. Windhouwer.

Naar HAVANA, het Deensch gek. brikschip *Prinds Christian*, Kapt. S. Z. Hjorth. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar NEWYORK, het gek. tweed. fregatschip *de 3 Vrienden*, Kapt. Jan Sipkes, Feikeszoon, van Amsterdam. Adres bij d'Arnaud en Comp.

Naar RIGA, het Ned. kofschip *Jeremias*, Kapt. S. L. Stellingwerf. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman.

Naar RIGA, het Mecklenburgsche galjasschip *Anna Margaretha*, Kapt. Hinrich Niemann. Adres bij Hakenson Jansen en Comp.

Naar BERGEN, het schooner schip *Dorothea*, Kapt. J. Walhamer, van Bergen. Adres bij P. Scheffer en Zoon.

Scheepstijdingen.

Gepraaid op 44° Br. 48 L.: *Catharina*, Kapt. ....., v. Havana n. Hamburg.

Het schip *Globe*, Kapt. Symons, v. Haïti n. Bremen, was den 29 Julij bij Dover.

Het schip *Philadelphia*, Kapt. ....., v. New-York, was den 29 Julij bij Plymouth.

Het schip *Portland*, Kapt. Jenkinson, v. Cuba n. Antwerpen, was den 28 Julij bij Cork.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 2 Aug. Z. Z. O. en W. N. W. — S. Banter, Potomac, New-York. J. F. Harmoetica, Hortensia, Bilbao. J. Mowle, Scotia (S), Londen. O. G. Fokkema, 4 Gebroeders, dito. D. D. de Jong, Wilhelmina Hendrika, Hull.

VLIE 1 Aug. en TERSCHELLING 31 Julij. Niets.

HELVOET 2 Aug. West. — W. Turnbull, Albion, Aberdeen. R. Brown, Zoar, Newcastle. — Gisteren nog: C. Coome, Busney, Fowey.

BRIELLE. W. Z. W. — J. Stranack, Giraffe (S), Londen.

MAASSLUIS. W. — Niets.

ANTWERPEN 1 Aug. Willaye, Brothers, St. Domingo. Buhrman, Active, Livorno. Knudsen, Fedrenesminde, Leverpool. Ceulemans, 3 Gebr., Amsterdam. Muys, 3 Gebr., Rotterdam.

CHARLESTON 24 Junij. Bourne, Bashaw, Rotterdam.

BALTIMORE 28 Junij. Haesloop, Copernicus, Bremen. Sturje, Apollo, do.

CADIX 14 Julij. Webster, Burmah, Antwerpen.

GIBRALTAR 17 Julij. M'Mellan, Penelope, Venetiën n. Amsterdam.

LISSABON 17 Julij. Schabbeling, Harmonie, Vlaardingen. — 18 Julij. Van der Weyden, Verwisseling, dito. — 19 Julij. Van Berkel, Jonge Alida, Amsterdam. Van der Mey, Delphin, dito.

ST. UBES 17 Julij. Ahlberg, Favorite, Rotterd. Sjogren, David, Antw.

PORTO 18 Julij. Correa, Constanzi Amizade, Hamburg.

CHERBOURG 18/25 Julij. Kopcke, Atalantic, Dantz. Bartelt, Aeolus, Stettin.

HAVRE 30 Julij. Guillaume, Jeune Theodore, Port-au-Prince. Lebailly, Clarisse, Portorico. Whitney, Cratton, New-Orleans.

FALMOUTH 27 Julij. Scott, Zulika, Smirna.

LEVERPOOL 28 Julij. Claasen, Vriendschap, Harlingen.

BELFAST 26 Julij. William, John, Dordrecht.

SUNDERLAND 27 Julij. Wood, Improvement, Amsterdam.

HULL 29 Julij. Earnshow, Envoy, Antwerpen.

HAMBURG 30 Julij. Kemper, Fransina, Amsterdam. Schreiber, Visch-Ever, dito.

Op de ELVE 28 Julij. Dokker, Germania, Rio Janeiro.

WARNEMUNDE 26 Julij. Kramer, Anna Christina, Cappeln. De Vries, Dorothea Christina, Noorwegen.

WISMAR 24 Julij. Meijer, Vr. Trijntje, Lubeck; is 27 dito n. Amsterdam vertrokken. — 29 Julij. Kok, Anna Margaretha, Kopenhagen.

DANTZIG 20 Julij. Bodt, Arina, Antwerpen. Jachtman, Hendrika, Amsterdam. — 21 Julij. Bekkering, Jantina, Rostok. — 24 Julij. Riese, Oxnebjerg, Kopenhagen. Hansen, Neêrl. Welvaren, Edam. — 25 Julij. De Wall, Wilhelmina, Antwerpen. — 26 Julij. De Boer, Frans Wilkens, Delfzijl. Tap, Ikina Wilhelmina, dito. Scherphier, Jantina, dito.

PILLAU 26 Julij. Hansen, Haabet, Antwerpen.

BOLDERAA 20 Julij. Koster, Anna, Amsterdam. [illegible] — 22 Julij. Witt, Providentia, Schiedam. Niejahr, Licence, dito. [illegible] Sophia Elise, dito. Witt, Maria Wilhelmina, dito. Brouwer, [illegible] Amsterdam. — 23 Julij. Andreas, Friedrich Frans, Rotterdam. [illegible]

UITGEZEILD.

TEXEL 2 Aug. A. Nahmings, Holland, Batavia. [illegible] New-York. H. [illegible] [illegible]

Jonge Jan, Londen. W. Cummings, Wave, dito. J. Hetley, Deptford, Sunderland. J. Skeen, Ann, dito. R. Thompson, Niagara, dito, als bijlegger. L. Holst, Tvende Sostre, Drammen.

VLIE 1 Aug. Gisteren na posttijd: D. K. de Groot, Houthandel, Christiansand. G. H. Smit, Jan Freerk, Avontuur.

HELVOET 2 Aug. G. Wright, Belt, Sunderland. R. Brough, Lord Tornham, dito. J. Ansdell, Amelia, Hull. F. Lawson, Laura, dito. P. Fretwurst, Gustav Carl, Riga. E. Ahrens, Meckelenburg, dito. J. H. Voss, Ernst en Julie, dito. E. J. Niemann, Adolph Friedrich, dito. W. Rentz, Amphitrite, dito. H. Radloff, Eleonora Charlotta, Oostzee. E. J. Erichsen, Enestе Sodskende, Bergen. M. Nehinzon, Jonge Johannes, dito. J. H. de Weerd, Pieter, Avontuur.

BRIELLE. T. Manger, Criterion, New-York. D. Cathmore, Alert, Londen. J. Parker, Alde, dito. J. Armstrong, Jane, Newcastle. J. E. Retchie, Lord John Russell, dito. W. Hall, Windham, dito. A. Gerding, Maria Sophia, dito. R. Cook, Albion, Sunderland. G. E. Grimm, Ebenezer, dito. J. Warren, Caraletta, Hamburg.

MAASSLUIS. H. A. Brouwer, Elsina, Nantes. W. L. Hensema, Ida Beerendina, Belfast. R. Jordan, Esther, Rochester. P. H. Olsen, Industrie, Harwich. W. Hall, Ann, Dover. J. M. Heppell, Friendship, Seaham. W. Burn, Brittannia, dito. R. Errington, Efford, Hartlepool. W. Dennison, Commerce, Newcastle. J. Green, Sylvanus, Sunderland. R. Malborg, Nieses, dito. J. Kay, Rhoda, dito. G. Broom, Hope, dito. H. W. Brent, Goed Besluit, Petersburg. T. D. van Cammega, Maria en Fanny, Croonstad. R. P. Dik, Agatha, Dantzig. J. E. Scherpbier, Hoop, Stettin. J. Lund, Duo Fratres, Flekkefiord. J. Pallesen, Jonas, Stavanger. J. B. de Groot, Maria Elisabeth, Bergen. O. W. Stranberg, Courier, dito. G. Pybus, Elisabeth, dito. P. J. Bakker, Jonge Tammink, Avontuur. H. E. Bol, Jufvr. Styntje, do.

VERE 30 Julij. J. Hopper, Browne, (Middelburg) n. Sunderland.

VLISSINGEN 31 Julij. Michelsen, Sophia, Petersb. — 1 Aug. Spalding, Jones, Batavia. Froham, Thorn, New-York. Harris, Triton, Amerika. Murphys, Vernon, Cadix. Chillgodd, Helene Eugène, Lissabon. Allen, Eliza, St. Ubes. Hamus, Russia, dito. Gattehelf, Kolonel Howard, dito. Mason, Clarisse Ann, dito. Slater, Eglantina, Kirkaldy. Brabander, Maria Antoinetta, Leverpool. Lechere, Jeannette, dito. d'Houdt, Henriette, dito. Wiese, Vr. Pietje, Amsterdam.

HAVANA 22 Junij. De Boo, Alexander, Antwerpen. — 24 Julij. Blohm, Emma, Hamburg. — 25 Junij. Mussche, Louise, Antwerpen. — 26 Junij. Von Justie, Leonide, Hamburg.

HONFLEUR 29 Julij. Jonkhoff, Vr. Jantje, Rouen.

FALMOUTH 29 Julij. Aubre, Industrie, v. Macaio n. Antwerpen.

GRAVESEND 29 Julij. Bunnemeijer, Python, Antwerpen.

BREMERHAVEN 27 Julij. Weydeman, Flora, Port-au-Prince.

CUXHAVEN 29 Julij. Tiedeman, Cesar und Helene, Port-au-Prince. Kotsch, Fr. Maria, Amsterdam. Groothoff, 2 Gebr., Groningen. — In den Haven, (zeilklaar). De Vries, Vr. Jantje, Amsterdam. De Vries, Vr. Ida, dito. Joosten, Alberdina, dito. Kopeke, Catharina, dito. Wessels, Vr. Jantina, dito. Davids, Helena Jacoba, dito; alle v. Hamburg.

SWINEMUNDE 24 Julij. Lenger, Johannes, Amsterd. — 26 Julij. Braue, Hoffnung, Rotterdam.

BOLDERAA 22 Julij. De Weerd, Waakzaamheid, Amsterdam. De Jonge, Petrus Jacobus, dito. Kraeft, Superb, Dordrecht.

CROONSTAD 19 Julij. Schumacher, Catharina, Antwerpen. — 20 Julij. Ottens, Josephine Maria, dito. Jungebloed, Unternehmung, dito. Bordes, 3 Gebr., Amsterdam. Koning, Jonge Jacob, Zwolle. — 22 Julij. Stehr, Sirius, Antwerpen. Langhelle, Vr. Anna, dito. Teddens, Vriendschap, Groningen. Doukes, Riga, Rotterdam. Naatje, Harmonie, Amsterdam. Uil, Maria Theresia, dito.

ARCHANGEL 13 Julij. Otto, Alfred, Antwerpen. Witt, Concordia, Zaandam. — 17 Julij. Raasch, Amanda, Rotterdam. — 19 Julij. Benohr, Von Helden, Antwerpen.

VAART OP DEN RIJN.

SCHEPEN IN LADING.

AMSTERDAM, 3 Augustus 1838.

Naar Coblentz,	het schip	Diana,	schipper	C. Jh. Itschert.
» Duisburg,	»	Vlijt en Hoffnung,	»	H. Kamps.
» Mannheim,	»	Stoltzenfeltz,	»	J. G. Kroll.
» Dusseldorf,	»	Carolina,	»	W. Weerpas.
» Maintz,	»	de Kust v. Brazilie,	»	J. J. Reindorp.
» Wezel,	»	Ypsilanti,	»	B. Brinkamp.
» Frankfort,	»	Vater Rhein,	»	P. Krol.
» Rijnschans,	»	Catharina,	»	Ant. Grenshauser.
» Keulen,	»	Maria,	»	M. Lamers.

Aangekomen: Ant. Fritz, Jacobina, van Mainz; J. Leidekker, Aeolus, van Keulen.

KEULEN 31 Julij. *Aangekomen:* A. Messinger, van Mainz, met 1,010 ctr.; W. Dunk, van Wezel.

Vertrokken: Gebr. Schulz, naar de Neder-Main.

EMMERICK 29 Julij. *Voorbijgevaren:* J. H. Tripp, van Amsterdam naar Frankfort, met 2,681 ctr.; J. Gissing, van Rotterdam naar Keulen, met 2,547 ctr.; D. van Alen, van Rotterdam naar Mainz, met 2,884 ctr.

CAUB 29 Julij. *Voorbijgevaren:* T. Klosterman, van Mainz naar Amsterdam, met 609 ctr.; F. Schultz, van Frankfort naar Keulen, met 1,162 ctr.; C. Jonas, van Keulen naar Bingen, met 1,332 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 31 Julij, 8 voet, ½ duim. Caub 30 Julij, 7 voet, 11 duim. Bingerloch 7 voet 7 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BILBAO, *J. F. Harmoetica*, HORTENSIA. 1 lad. Azijnstokken, de Haan, Dentzer en Co.

BORDEAUX, *B. J. Bakker*, HET VERTROUWEN. 58 oxh. Wijn, Loder en Bley; 14 do. do., Karthaus Hazeclever en Co.; 12 do. do., D. Hissink en Zn.; 4 k. Koopm., B. W. van Straten; 78 oxh. Wijn, 13 k. Brandewijn, 3 st. do., 40 st. Terpentijnolie, 45 b. Kruidnagelstelen, 6 st. Voorloop, 23 f. Gom, 6 f. Koopm., 33 b. Kurk, 3 f. Conchenille, 1 f. Spaansch Groen, Order.

HAMBURG, *J. H. Savert*, DE BEURS VAN AMSTERDAM. 12 b. Wol, D. van Lennip Coster en Co.; 6 b. Wol, Muller en Juel; 3 b. do., L'Heureux, 36 v. Koopm., Buys de Bordes en Jordan; 2 v. do., M. Leving Jr.; 1 v. do., H. F. G. Kratzenstein; 4 p. Wijn, Werleman en Lado; 3 k. Linnen, 2 k. Manuf., A. Sinkel; 12 b. Garens, J. H. van Wensum; 2 k. Linnen, A. Tuschen; 3 k. IJzerwerk, Gebr. Hendriks en Co.; 2 p. Manuf., Luden en van Geuns; 4 b. Garens, E. L. Visser te Amersf.; 60 ser. Tabak, 16 b. Wol, 9 k. Glas, 4 k. Porceleinen, 6 v. Smalt, 14 k. Houtwaren, 12 k. Divers, Order.

W. Schuldt, CERUS. 23 l. Rogge, van Heukelom en Vollenhoven.

H. Spiesen, LOUISE. 4 k. Glas, Gebr. Zahn; 80 v. Meel, 1 part. Mahonyhout, Order.

J. Backhaus, METTA MARGARETHA. 33 coll. Droog., B. H. Schröder en Co.; 263 p. oud Lood, R. F. Hendriks en Co.; 16 v. Droog, W. Konig en Co.; 60 k. Suiker, 19 b. Koehaar, 60 v. Smalt, 30 k. Mineraalwater, Order.

L. Kröger, FORTUNA. 80 v. Meel, 2 k. Glas, Order.

H. J. Schipper, DE VR. AALTJE. 119 v. Meel, Order.

J. F. Kruse, DE JONGE JACOB. 16 k. Glas, D. Paxman; 6 k. do., Gebr. Zahn; 1 part. Mahonyhout, Order.

EMDEN, *N. T. Visser*, DE JONGE JOHANNA. 19 l. Rogge, B. J. en J. P. Ploos van Amstel.

LEER, *C. de Beer*, DE 3 GEBROEDERS. 15 l. Rogge, W. en J. D. Lulofs.

ROTTERDAM.

LONDEN, *John Bray*, APRIL. 18 k. Thee, J. Antheunis; 50 b. Koffij, Lehr en Groll; [illegible], Giltay en Pasché; 200 b. Katoen, 400 st. Sandelhout, W. Bunge en Co.; 34 b. Katoen, G. G. Jung en Co.; 12 ser. Amandelen, A. [illegible] en Co.; 10 do. do., A. F. Ebeling en Co.; 38 b. Saffloer, Löhnis en van Ovenhoff; 140 z. Cubic Nitri, 30,200 Horens, 484 pl., 358 stav. IJzer, C. L. Ringrose en Co.; 350 z. Cubic Nitri, Order.

ANTWERPEN.

CHARLESTON, ..., BELVEDERE. 1,422 b. Katoen, Agie en Co.; 74 b. do., J. L. Lemme en Co.

JAMES-RIVIER, ..., OLIVE EN ELIZA. 635 p. Tabak, 300 b. Katoen, Gebr. Nottebohm.

HAMBURG.

BAHIA, *H. P. Boysen*, LOUISE SOPHIE. 610 k. Suiker, C. H. Schröder en Co.; 137 b. Koffij, 24 b. Cacao, Koch, Schultze en Ploss; 22 b. Katoen, 2,131 st. Hoornen, F. Lacisz; 24 k. Suiker, 21 b. Koffij, 20 b. Cacao; 34 b. Katoen, Order.

T. Keay, MEDIUM. 100 k. Suiker, N. B. Eybe, Zoonen; 70 k. do., J. von Zeller en Co.; 280 t. do., 253 b. Koffij, Order.

AUX-CAYES, *W. Robertson*, HARLEQUIN. 4,340 b. Koffij, 1 part. Verfhout, Gebr. Schiller en Co.

LA GUAYRA en PORTE CABELLO, *E. Kast*, SATO. 1,604 b. Koffij, A. von Döhren Azn.; 1,600 b. do., H. H. Eggers; 200 st. Huiden, G. W. Machenbauer.

HAVANA en ST. THOMAS, *J. Martin*, EAGLE. 415 v. Suiker, H. J. Merck en Co.; 4,000 st. Staven, Order.

ST. THOMAS, *J. O. Donner*, THOMAS. 2,432 b. Koffij, H. J. Merck en Co.; 5,702 r., 66 p. Tabak, 100 st. Huiden, 2 v., 1 p. Toncaboonen, C. H. Donner; 116 b. Katoen, A. D. Pehmöller.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

LONDEN, 31 Julij.

SUIKER. De vraag naar West-Indische was grooter, en zijn in de afgeloopen week 3,200 vaten en tiersjes afgedaan, meestal tot vorige prijzen, doch op eenige 6 dr. hooger; heden zijn 1,000 vaten verkocht; 4,211 balen Mauritius, ll. Vrijdag in veiling, zijn tot vorige prijzen verkocht. In Bengaalsche is weinig omgegaan, doch prijshoudend. Manilla moeijelijk te verkoopen. Siams geldt vorige prijzen; van 3,825 balen in veiling, is evenwel slechts een gedeelte verkocht. Voor vreemde Suikers is de markt stil; voor wit Havana bestaat kooplust, doch tot iets lagere prijzen; blond is tot vorige prijzen gevraagd, doch weinig ter veil. Bruine Brazil gaat traag van de hand; 50 kisten Rio, in veiling, zijn iets lager, en eene partij Fernambuck is 1/. lager verkocht. Geraffineerd is 6 dr. à 1/. hooger, en was voor de consumtie zeer gevraagd. In Melassen is, hoewel tot onveranderde prijzen, meer handel geweest.

KOFFIJ. Er is veel vraag en handel in West-Indische geweest, en de prijzen zijn 2 à 3/. per cwt. hooger. Ceylons is ook zeer gevraagd en bedingt hooge prijzen, doch schaarschheid daarvan belet grooteren omvang van zaken. Mocha is weinig ter markt en geldt vorige prijzen. Sumatra is gevraagd voor de consumtie. Naar goede kleurige Brazil is ook meer vraag; deze bedingt vorige prijzen, terwijl de ordinaire 6 dr. per cwt. lager afgegeven is. In Havana is weinig handel geweest, en alleen is de beste kwaliteit begeerd.

KATOEN was zeer begeerd en daarin is meer gedaan; 1,050 balen Suratte zijn van 4 à 5¼, 350 dito Madras van 4 à 5⅛, 50 dito Bengaalsche tot 4¼, en 70 dito St. Domingo tot 6¼ dr. p. ℔ verkocht.

SPECERIJEN. Naar *Peper* vermeerdert de vraag; 1,332 balen, in veiling, hebben goed vorige prijzen opgebragt. *Piment* eer iets lager en minder begeerd. *Cassia lignea* gaat goed van de hand. De veiling van *Kaneel*, die gisteren begonnen en heden geëindigd is, en bestaande in 1,820 balen en 253 kisten Ceylonsche, en 235 balen en 15 kisten Malabarsche, heeft niet aan de verwachting beantwoord; een groot gedeelte is opgehouden. De prijzen voor de eerste en middelkwaliteit waren onveranderd, voor ordinair en goede tweede soort 3 dr. hooger, voor gebroken 3 à 6 dr., en voor derde soort en brokken 2 à 3 dr. lager dan in de laatste veiling. *Gember* lager in prijs en moeijelijk te verkoopen.

RIJST. Voor O. I. is de vraag verminderd en moeijelijk vorige prijzen te bedingen. Carolina onveranderd.

CACAO meer gevraagd en met levendiger handel; 1,318 balen, in veiling, hebben bij vorige prijzen 1/. à 1/6 meer opgebragt.

THEE is in de meeste soorten goed gevraagd, en tot ½ à 1 dr. boven de veilingsprijzen verkocht.

VERFWAREN. *Indigo*, van de 8,300 kisten, laatst in veiling verkocht, zijn circa 2,400 voor inlandsch gebruik, circa 700 op speculatie en circa 5,300 ter verzending bestemd. Sedert de veiling is er vrij wat handel geweest tot voluit de toen bestede prijzen. Spaansche is zeer gevraagd, 276 seroenen, in veiling, zijn grif verkocht tot iets hoogere prijzen. *Cochenille* weinig begeerd. In *Lac-dye* is eenige handel tot onveranderde prijzen geweest.

TALK. Naar Russische in loco was weinig vraag, en de prijzen zijn op nieuw lager; eerste soort gele Kaarsentalk is tot 46/6 gedaan; evenwel is er thans iets meer vraag, zoo in loco als op levering, en is voor laatste iets betere prijzen bedongen.

BOTER. Er is zeer veel en vermeerderde vraag naar vreemde, en de beste kwaliteiten vooral worden 4 à 5/. hooger betaald; beste Vriessche heeft 105/. per cwt. opgebragt.

LEVERPOOL, 30 Julij.

KATOEN zonder eenige verandering. 4,000 balen zijn verkocht.

ANTWERPEN, 2 Augustus.

KOFFIJ. De eenige verkoop, die heden plaats gehad heeft, is die van 120 balen groenachtige Brazil tot 25 cents.

SUIKER. 280 kisten blond Havana zijn van *f* 17 à 17¼ vr. vlag, verk.

RIJST. 50 tiersjes nieuwe Carolina, waarvan een gedeelte in Holland geeld, zijn van *f* 17⅜ à 17½, en 100 balen ord. Java tot *f* 9¼ verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 30 Julij.

De berigten over de te veld staande *Tarwe*, heden ontvangen, luiden zeer ongunstig, en op de meeste landmarkten is in het laatst der week 1 à 2/. duurder betaald; aan onze markt was slechts matige aanvoer, die vlug tot 1 à 2/. hooger verkocht werd; puike kwaliteiten bedongen in enkele gevallen daar boven, en voor een partijtje extra mooi, dat 66 ℔ per bushel woog, is 88/. per Q. bewilligd. *Tarwe* onder slot blijft begeerd, en verscheidene ladingen zijn tot 2 à 3/. per Q. hooger dan vóór acht dagen verkocht. *Garst* schaarsch en iets hooger. Van Iersche *Haver* was goede nieuwe aanvoer, doch werd vast gehouden en bedong de prijzen van heden vóór 14 dagen *Meel* 2/. hooger. *Boonen* en *Erwten* goed tot vorige prijzen te plaatsen. *Kanariezaad* was zeer gevraagd, en de prijs daarvan is op nieuw 5/. gerezen; in andere *Zaden* is geene verandering.

De middelprijzen der laatste zes weken zijn,

	Tarwe,	*Garst*,	*Haver*,	*Rogge*,	*Boonen*,	*Erwten*.
voor:	67/.	31/6	22/8	35/6	37/6	36/1
de regten zijn:	18/8	15/4	13/9	16/9	14/.	15/6

HAMBURG, 31 Julij.

Met *Tarwe* is het in de laatste 8 dagen weder zeer willig geweest, en tot 6 à 8 Rx. verhooging is het grootste gedeelte van hetgeen aan de markt was opgeruimd. Verkocht is 128 ℔ mooije Neder-Elber tot 134 Rx., 125 ℔ Saal 136 Rx., 127, 128 ℔ Boheemsche 143 Rx., 126 ℔ Ukermarksche, 128 ℔ Silesische, 128, 129 ℔ Marksche tot 145 Rx., 131, 132 ℔ Grabower 150 Rx. *Rogge* ook aangenamer, 120 ℔ is bij partij tot 77 Rx., en bij gerijven tot 80 Rx. verkocht. *Garst* hooger; Oberlandsche heeft 70 Rx. opgebragt. *Haver* stil. *Boonen* een paar Rx. hooger. Nieuw *Raapzaad*, verscheepbare kwaliteit, is van Jutland tot 138 Rx. Bco. verkocht. Wit *Klaverzaad*, ten gevolge van het natte weder, meer begeerd, doch zonder prijsverhooging. *Na de Beurs*. *Tarwe* is heden weder 5 Rx. hooger gedaan; 126, 127 ℔ Marksche bedong 145 Rx., 127, 128 ℔ dito 148 Rx., 130, 131 ℔ dito 155 Rx., 130 ℔ dito op Zolder 150 Rx., 130 ℔ witte Wahrener 160 Rx., 132, 133 ℔ gele dito 158 Rx., 127 ℔ witbonte Poolsche 160 Rx., 130, 131 ℔ dito van Dantzig tot 112 Rx. Bco. gedaan.

RIGA, 20 Julij.

In *Slaglijnzaad* is groote handel geweest; 12,000 tonnen zijn van 14 à 17½ Rs. naar kwaliteit verkocht, waardoor onze voorraad opgeruimd is. *Rogge*, ondanks de flaauwere berigten van Holland, weder hooger, en 70 Rs. gedaan; tot welken prijs een paar honderd lasten voor Zweden en Denemarken verkocht zijn. Voor *Hennepolie* wordt 110 Rs. gevraagd.

DANTZIG, 27 Julij.

Sedert 8 dagen is er weder veel handel in *Granen*, en is *Tarwe* van *f* 420 à *f* 480, en *Rogge* van *f* 240 à *f* 260 gedaan.

STETTIN, 27 Julij.

Voor *Tarwe* toonde zich in den loop dezer week weder meer kooplust, doch door den geringen voorraad is er slechts weinig in gedaan; eene partij, gedeeltelijk Ukermarksche, gedeeltelijk Silesische, van 127, 128 ℔, is dooreen tot 62½ Rx., en eene lading Silesische, van geringe kwaliteit, is zeilende tot 58 Rs. gekocht; op eene kleine partij na is alles aan onze markt opgeruimd. Naar *Rogge* in loco was meer vraag, en daar op het water alles opgeruimd was, kocht men van den zolder, en heeft men voor Silesische 34 à 34½ Rx. betaald; op levering in den herfst is 30½ besteed en wordt thans op 31 Rx. gehouden. *Garst* schaarsch en weder hooger; Oderbruksche is tot 21½ à 22 Rx. op levering in den herfst gedaan. *Haver* tot 18 à 20 Rx., en *Erwten* tot 33 à 37 Rx. te koop. In *Raapzaad* is weinig gedaan; te vergeefs werd 80 à 81 Rx. geboden. Het aanhoudende regenweder schijnt de inoogsting te benadeelen en eenige vrees te doen ontstaan. Voor *Raapolie* meer kooplust; in loco bijna geen voorraad, en wordt op 13 Rx. gehouden; op Augustus tot 12½, op September 12⅔ Rx. gedaan.

BRESLAU, 23 Julij.

Met *Granen* blijft het flaauw, hoewel het regenweder eenige bezorgdheid voor de inoogsting der *Rogge*, die begonnen is, verwekt. *Raapzaad* weder hooger en met 90 à 93 Z. G. betaald. *Raapolie* 12½ Rx.

WISMAR, 26 Julij.

Met *Tarwe* is het op nieuw weder veel williger geworden; tot 145 Rx. N. ⅔ p. last is thans niets meer te bekomen, er wordt 150 Rx. gevraagd. De voorraad is hier, zoo als in alle Oostzeesche havens, zeer onbeduidend. Naar *Rogge* is weinig vraag, laatst is 88 à 90 Rx. N. ⅔ p. last betaald. *Garst* ontbreekt geheel. *Haver* wordt voor de consumtie met 43 à 50 Rx. N. ⅔ p. last betaald. Het zeer natte weder heeft zeer nadeeligen invloed op den oogst van het *Raapzaad*; verandert hetzelve niet spoedig, zoo zullen wij weinig goed droog en verscheepbaar *Zaad* bekomen; het weinige, dat ter markt gekomen is, beveelt zich niet aan, is gedeeltelijk vochtig en gedeeltelijk te vroeg gesneden; algemeen wordt daarvoor door de landlieden 192 à 200 Rx. N. ⅔ p. last gevraagd, 172 à 176 Rx. is tot heden geboden.

DORDRECHT, 2 Augustus.

In het water was heden bijna geen *Tarwe* aan, en van de zolders werd hooger gehouden, doch buiten aan hoogst benoodigden is bijna niets omgegaan; jarige is naar kwaliteit van *f* 9½ tot *f* 10¼, en puike nieuwe van *f* 10 tot *f* 10½ verkocht; afwijkende soorten zonder handel, en werd geveild 119 ℔ witbonte Poolsche in entr. voor *f* 320, en bij kleinigheid in cons. voor *f* 330 verkocht, en 127 ℔ Rijn in entr. voor *f* 282 geveild. *Rogge* *f* 3 à *f* 6 hooger; Zeeuwsch zakgoed van *f* 7 tot *f* 7½, en Inlandsch van *f* 6½ tot *f* 6¾, en 120, 124 ℔ Noord-Brabandsche van *f* 199 tot *f* 201 verkocht. *Garst* en *Spelt* niet aan en gevraagd. *Voer-Haver* en *Paardenboonen* met kleinen handel, en *Erwten* vonden geene koopers. *Boekweit* weinig aan en de 's Bosschse voor *f* 168 verkocht, en klein Brabandsche werd zeilende voor *f* 170 geveild, en geringe Groninger Zaad van den zolder voor *f* 154 en *f* 155 verkocht. *Koolzaad* werd hoog gehouden; voor Inlandsch zakgoed was *f* 402 te bedingen; goed gestort was onder *f* 420 niet te koop. *Slaglijnzaad* werd hooger gehouden; 110 ℔ Rigaasch, dat gepasseerden Dingsdag voor *f* 275 is verkocht, werd heden op *f* 280 gehouden. *Raapolie* op 6/w *f* 44½, en kontant voor *f* 43½ gedaan; September en October werd op *f* 44, November *f* 44¼, en December op *f* 44½ gehouden. *Lijnolie* op 6/w *f* 34 en kontant *f* 33. Voor harde *Raapkoeken* werd kontant *f* 58 geboden en voor *f* 59 verlaten.

AANGEBODEN VERTALINGEN.

Op 23 Julij, door A. Schikhoff, te Utrecht: Le comte de Valmont, ou les égaremens de la raison, par l'abbé Gérard. Edition Paris, 6 volumes.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 9 Aug. aan het lokaal van het gouvernement te Middelburg: De noodzakelijke vernieuwingen en herstellingen aan de volgende provinciale waterstaatswerken en wegen, als: 1° aan de veerdammen van het Sloe; 2° aan het paalhoofd en den aardendam, buiten den zeedijk, beoosten het fort Bath; 3° aan de contr'escarpen der stad Tholen; 4° aan de havenwerken der stad Veere; 5° aan de werken, behoorende tot het posthaventje te Gorishoek; 6° aan de havenwerken van Breskens; 7° aan de havenwerken te Philippine; 8° aan den straatweg van Zierikzee naar het Zijpe, en den daarbij behoorenden steiger of aanlegplaats; 9° aan den straatweg van den tolpaal n° 4, naar de stad Sluis. Daaronder begrepen het onderhoud van al de vorenstaande werken en wegen, tot 1° Julij 1839.

Op 9 Aug. door de centrale directie van het eiland Walcheren, in het lokaal der directie in de Abtdij te Middelburg: De leverantie van dijksmaterialen, benoodigd voor den aanstaanden winter en het dienstjaar 1838, bestaande in:

Draghout, mastboomen, ijzer, wormnagels, Hollandsch rijs, haringband, Walchersche staken, Brabandsch rijs, gaarden en staken, droogriet, tafelbazalten, Doorniksche, Vilvoordsche en briksteen.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.